THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXV Kaina 25 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, BALANDIS — APRIL 7, 1981 Nr. 81

L.K.B. KRONIKA Nr. 46 **Eina nuo 1972 metų Perskaitęs duok kitam!**

VYTAUTO SKUODŽIO, GINTAUTO IEŠMANTO IR P. PEČELIŪNO TEISMAS

(Tęsinys)

Teisėjas primena, kad balandžio 1 d. Iešmantas prisipažinęs, kad davęs straipsnius leidėjams, dar vėliau — "Perspektyvų" redakcijai. Čia Iešmantas perskaitė pareiškimą, kad parengtinio tardymo metu diduma užprotokoluotų dalykų, — tai tardytojų Urbono ir Kadzio fantazijos vaisius: čia daug kas iškraipyta, pakeista ištisos pastraipos, sakiniai. Todėl Iešmantas atsisako parengtinio tardymo protokolų, kaip kaltinamosios medžiagos ir atmeta ten užprotokoluotus parodymus.

— Kodėl rašote, kad Lietuvoje tarybinė valdžia faktiškai yra fašistinė?

— "Inostranaja literatūra" buvo diskusija apie demokratines laisves. Ten vienas tarybinis mokslininkas tvirtina, kad kur yra pažeidžiamos demokratinės laisvės, ten yra fašizmas.

— Iš kur ėmėte medžiagą kūrybai?

— Poezijai medžiaga — gyvenimas, teorinių veikalų — tarybinė spauda.

— Kaip suprantate spaudos laisvę?

— Jos nėra, greitai nenumatoma ir apie tai kalbėti neverta.

Seka keletas Iešmanto politines pažiūras provokuojančių klausimų. Ir vėl:

— Kodėl parašėte "Rubikoną"?

— Mintis, susiformavusias poetinėje kūryboje, panorau išdėstyti teorinėje studijoje.

Vėl eilė klausimų: kam perdavė literatūrą, kada ir kaip, kokiu tikslu? Į tuos klausimus Iešmantas neatsakinėjo. Atsakydavo tik į tuos klausimus, kurie lietė jo autorystę ir įsitikinimus. Pasirašydavo slapyvardžiais, kaip ir XIX a. poetai, saugodamasis arešto. Prisipažino, kad retkarčiais klausydavosi užsienio radijo laidų, — betgi tai nedraudžiama.

Doc. V. Skuodžio teisminis tardymas prasidėjo pasiūlymu papasakoti apie savo darbą 10 metų laikotarpyje. Jis buvo klausiamas, kur dirbo iki Vilniaus universiteto, kokiose pareigose, koks disertacijos pavadinimas, kada apgynė, kaip pateko į Vilniaus universitetą, kokias pareigas ėjo, kokie visuomenininiai įsipareigojimai. Docentas į šiuos klausimus atsakinėjo, pažymėdamas, kad turėjo labai daug visuomeninių įsipareigojimų, faktiškai dirbo antrą darbą be atlyginimo. Domėjosi literatūra, istorija ir religijos klausimais.

— Kodėl darbas, kurio rankraštis paimtas XI. 24 d. kratos metu, pavadintas "Dvasinis genocidas Lietuvoje"?

— Buvo ir kitų variantų, tačiau šis geriausiai tiko pagal turinį.

(Bus daugiau)

Leonidas Brežnevas Pragoje su Čekoslovakijos komunistų vadu Gustavu Husaku, kuris partijos kongrese pasakė griežtą kalbą apie Lenkijos įvykius.

PADĖTIS LENKIJOJE

Maskvą pykina Kanios nuolaidos ūkininkams

Praėjusį savaitgalį visa Europa bijojo naujų įvykių Lenkijoje. Žvalgybos kalbėjo apie nepaprastą sovietų lėktuvų judėjimą Lenkijoje turimuose aerodromuose. Pirmadienį turėjo įvykti nepaprastas Lenkijos Seimo posėdis, tačiau buvo atidėtas, nes premjeras Jaruzelskis susirgo.

Washingtone Lenkijos klausimai buvo svarstomi ligoninėje, kur apie sovietų kariuomenės kilnojimą buvo painformuotas prezidentas Reaganas.

Sekmadienį Pragoje įvyko Varšuvos Pakto valstybių suvažiavimas. Jame dalyvavo ir sovietų prezidentas Brežnevas, atvykęs į Čekoslovakijos komunistų partijos kongresą. Vadai, neabejojama, svarstė, ką daryti su Lenkija. Komentatoriai svarsto, kodėl sovietus sajaudino paskutinės Lenkijos valdžios derybos su darbininkų "Solidarumu". Juk streikas buvo atšauktas, pačių profesinių sąjungų veikėjai pripažino, kad unijos nieko ypatingo iš valdžios nelaimėjo. Didžiausią smūgį, Maskvos akimis žiūrint, komunizmas gavo žemės ūkio sektoriuje. Valdžia pažadėjo persvarstyti žemdirbių reikalavimą leisti steigti ūkininkų sąjungą. Lenkijos vyriausybės delegacija jau grįžo į Bydgoščą tęsti derybų su privačiais ūkininkais. Dėl jų užsispyrusių reikalavimų ir "sėdėjimo streiko" daugiausia ir kilo Bydgoščo kovo 19 incidentas.

Derėtis su žemdirbiais valdžią stumia vis sunkėjanti maisto produktų krizė. Vyriausybė supranta, kad ji neišves šalies iš sunkumų be ūkininkų kooperavimo.

Žemės ūkio padėtis Lenkijoje gan savotiška. Iki 1957 m. komunistų valdžia siekė visus žemdirbius suvaryti į valdžios kolchozus, tačiau kolektyvizacija palietė tik 10 nuoš. Lenkijos ūkių. Likę 3.5 milijonų smulkių ūkininkų pagamina 75 nuoš. valstybės maisto produktų. Nors neremiami, bet spaudžiami jungtis į valstybinius dvarus, Lenkijos ūkininkai ilgai nebandė ar nesugebėjo susiorganizuoti, pirmą kartą ūkininkų atstovai susirinko Lisowo kaime 1978 m. Visi sutiko, kad valdžia turėtų daugiau rūpintis privačiais ūkiais, duoti daugiau lėšų, trašų, mašinų. Tik šių metų pradžioje vyriausybė pažadėjo kreipti didesnį dėmesį į privačius ūkius. Ūkininkams leista įsigyti daugiau žemės iki 50 hektarų, o vakarinėje Lenkijoje galėsią būti net 100 hektarų dvariukai.

Maskvą daugiausia supykino lenkų valdžios pažadas sutvarkyti įstatymus taip, kad privatiems ūkiams būtų įvesti valdžios garantuoti nuosavybės dokumentai, paveldėjimo įstatymai. Ūkininkų atstovai bijo, kad po kurio laiko, valdžion atėjus kitiems komunistams, padėtis gali pasikeisti. Koks nors "naujas Gomulka" vėl gali pradėti kolektyvizacijos bandymus ir privačių ūkininkų persekiojimus. Vyriausybės nuolaidos privačiam sektoriui, Maskvos akimis, yra aiškus nukrypimas nuo "išbandyto, sovietų patirtimi pagrįsto" ideologinio kelio. Valdžia pažadėjo net keisti ūkio mašinų fabrikų planus. Užuot gaminusios valstybiniams ūkiams pritaikytas dideles mašinas, įmonės ims gaminti ir mažus traktorėlius, kuriuos galės naudoti mažažemiai.

NAUJAS AMERIKOS ŽYGIS Į ERDVES

"Columbia" pasirengusi pirmai kelionei

Cape Canaveral. — Šią savaitę, po ilgesnės pertraukos, vėl pradedami Amerikos erdvės žygiai. Penktadienį, balandžio 10 d. 6:50 val. ryto du amerikiečiai pakils į Žemės orbitą su nauju erdvėlaiviu "Columbia". Tai vadinamas "Shuttle" laivas, kurs galės sugrįžti į Žemę, nusileisti, lyg sklandytuvas, aerodrome ir galės būti vėl panaudotas kelionėms į erdvę.

Paskutinį kartą Amerikos astronautai buvo erdvėje 1975 liepos mėn. Šioje kelionėje dalyvauja veteranas astronautas John Young, kuriam ši kelionė į erdves bus jau penkta. Su juo skrenda pirmą kartą karo laivyno aviacijos lakūnas, kapitonas Robert Crippen. "Columbia" išbus orbitoje 54 valandas ir apskries Žemę 36 sykius. Erdvėlaivis turi nusileisti Edwards karo aviacijos bazėje, Kalifornijoje, sekmadienį, balandžio 12. "Columbia" panaši į "storą" lėktuvą su trumpais sparnais. Tai 122 pėdų ilgio mašina, prisegta prie cigaro pavidalo 154 pėdų aukščio kuro tanko, kurio abiejose pusėse yra prikabintos dvi kiek žemesnės (149 pėdų) raketos. Pats "Columbia" erdvėlaivis irgi turi tris raketinius motorus. Raketų ir erdvėlaivio galingieji motorai pakels "Columbią" iš Žemės traukos zonos, tada dvi raketos bus atkabintos ir nukris į Atlanto vandenyną, padedamos specialių parašiutų. Čia raketas ištrauks laivai ir jos bus panaudotos kitiems pakilimams. Didysis tankas bus atkabintas nuo erdvėlaivio kiek vėliau. Jis sudegs, krisdamas atgal į atmosferą ir jo skeveldros paskęs Indijos vandenyne.

Specialistai tvirtina, kad erdvėje dar nebuvo tokios komplikuotos skraidančios mašinos. Techniškai ją vadina Erdvės Transporto sistema. Šalia "Columbia", Rockwell International bendrovė stato dar tris tokius erdvės lėktuvus: "Challenger", "Discovery" ir "Atlantis". Šių erdvėlaivių konstrukcija labai komplikuota. Jie pakyla lyg raketa, skrieja orbitoje kaip senosios erdvės kapsulės, o nusileidžia lyg sklandytuvai. Nacionalinės Aeronautikos ir Erdvės administracijos vicedirektorius Sam Bedingfield pareiškė spaudai, kad 1970 m. galingoji "Saturn 5" raketa pakeldavo į erdvę nemažus krovinius, tačiau tai kainuodavo administracijai apie 1,000 dol. už kiekvieną pakeltą svarą. Prasidėjus normalioms "shuttle" operacijoms, kiekvienas į erdvę pakeltas svaras kainuos apie 100 dol. "Saturno 5" raketa po kelių minučių veikimo sudegdavo, būdavo išmetama. Dabartinė "Columbia" galės būti panaudota daug kartų, atliks kokį 100 skridimų, pasakė jis.

(Bus daugiau)

Sudanas bandys

Kairas. — Sudano prezidentas Gaafar al Nimeiry pareiškė Egipto spaudai, kad jis imsis žygių suderinti Egipto ir kitų arabų valstybių santykius. Arabų pasauliui Egiptas yra būtinai reikalingas, pasakė jis. Iš 21 Arabų lygos nario tik Sudanas, Omanas ir Somalija palaiko su Egiptu diplomatinius ryšius, o tai kenkia Egipto ir visų arabų interesams, pasakė Nimeiry.

— Ugandoje praėjusią savaitę nušauti 40 civilių, policija suėmė 30 žmonių.

—Iš Irano per Turkiją, atlikusi ilgą kelią autobusais ir pėsčiomis, pabėgo amerikietė gydytoja Eeonore Minguez, kuriai Teherane valdžia nedavė vizos išvažiuoti, nes Iranui trūksta daktarų.

— Indijoje Afganistane laisvės kovotojai paskelbė apie kovas Afganistane. Iš 29 provincijų kovos vyksta 20. Visoje šalyje prasidėjo pavasario ofenzyva. Dideli smūgiai suduoti Afganistano 4-tajai šarvuotai divizijai.

Kazys Bradūnas L. Bendr. Laureatas

Cleveland, Ohio. — Balandžio 5 d., sekmadienį, 11 val. Lietuvių namuose vyko komisijos posėdis atrinkti praeitų metų geriausiam grožinės literatūros veikalui, už kurį JAV LB krašto valdyba skyrė 3000 dol. premiją. Komisiją sudarė: dr. R. Šilbajoris — pirmininkas, dr. D. Tamulionytė — sekretorė, Balys Gaidžiūnas, Viktoras Mariūnas ir Vytautas Volertas — nariai. Premijai buvo išrinktas rankraštinis poezijos rinkinys—*Kazio Bradūno* "Užeigoje prie Vilniaus vieškelio".

"Užeigoje prie Vilniaus vieškelio" yra tryliktoji K. Bradūno poezijos knyga.

Premijuotos jo knygos: "Svetimoji duona" (1945) — Lietuvos Raudonojo kryžiaus premija, "Vilniaus varpai" (1947) — leidyklos "Patria" premija, "Devynios baladės" (1955) — "Aidų" žurnalo premija, "Morenų ugnys" (1958) — Lietuvių rašytojų draugijos premija, "Sidabrinės kamanos" (1964) — "Draugo" poezijos konkurso premija ir "Donelaičio kapas" (1970) — Lietuvių rašytojų draugijos premija.

Premijos įteikimo iškilmės bus Clevelande gegužės 17 d. kartu su Kultūros tarybos anksčiau paskirtomis dailės, teatro ir muzikos premijomis.

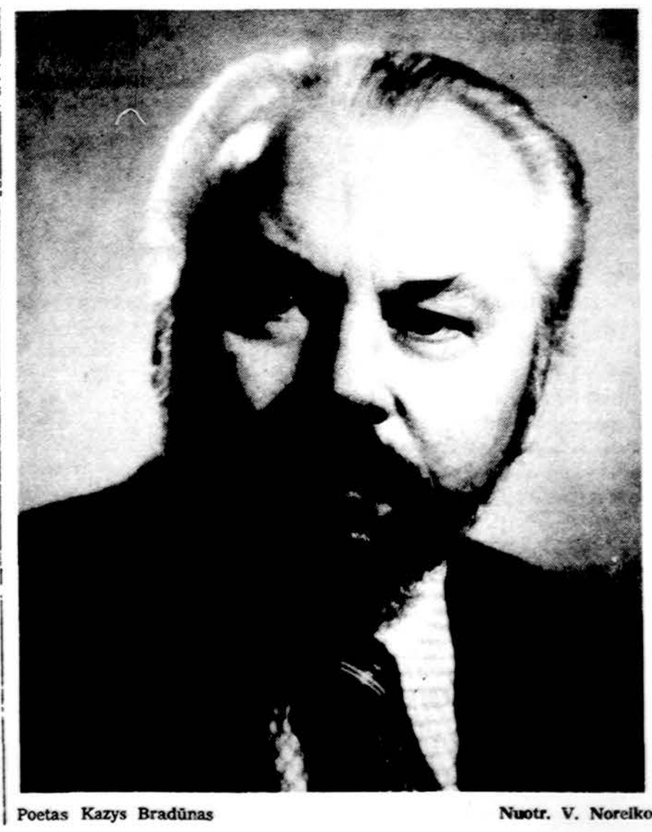

Poetas Kazys Bradūnas Nuotr. V. Norelkos

Reaganas pasiuntė raštą Brežnevui

Prezidentas pataria neliesti Lenkijos

Praga. — Sekmadienį į Čekoslovakiją dalyvauti Čekoslovakijos komunistų kongrese atvyko Brežnevas, kurį aerodrome iškilmingai sutiko Čekoslovakijos komunistų vadas Gustavas Husakas.

Washingtone Baltieji Rūmai paskelbė, kad prezidentas Reaganas pasiuntė Brežnevui griežtą laišką, kuriame išreiškiamas Amerikos susirūpinimas dėl sovietų veiksmų prie Lenkijos sienos. Nurodoma, kad sovietų karinės intervencijos atveju kiltų labai rimtos pasekmės.

Lenkijos delegacijai Čekoslovakijos kongrese vadovauja politbiuro narys Stefan Olszowski, laikomas komunistų "vanagu". Jau trys dienos sovietų "Pravda" ir "Izvestija" kritikuoja Lenkijos vadovybės nuosaikumą, neryžtingumą.

Diplomatiniai korespondentai Maskvoje teigia, kad Maskva pageidauja, kad Varšuvos vyriausybė paskelbtų karo stovį ir panaudotų kariuomenę neramumams malšinti.

Kremliui daugiausia rūpesčių kelia Lenkijos komunistų partijos pasukimas į liberalizmą. Rusai jau buvo pripratę prie lenkų "herezijų": privačių ūkininkų, katalikų Bažnyčios įtakos, "Solidarumo" organizacijos ir autonominių jaunimo grupių. Didžiausią smūgį Maskvai sudavė įvykiai pačioje partijoje, kur centro komitetas pritarė laisvam kandidatų į partijos kongresą nominavimui, slaptiems delegatų rinkimams. Maskvos nuomone, toks kelias nuves į komunizmo priešų infiltravimą. Panaši padėtis buvo 1968 m. Čekoslovakijoje, kur Dubčeko vadovaujama partija buvo pasukusi į liberalizaciją, partijos kongresas turėjo įvykti rugpiūčio 21 d. tačiau sovietų armijos įžengė dvi savaites prieš kongresą. Lenkijos komunistų kongresas turi įvykti iki liepos 20 d. Kremlius neleis lenkų partijai oficialiai pasukti į dešinę.

Šveicarai atmetė užsieniečių teises

Ženeva. — Šveicarijos gyventojų referendumas didele balsų persvara atmetė konstitucijos papildymą, kuris būtų suteikęs naujas teises užsieniečiams darbininkams. Sezoniniai darbininkai, pagal siūlomą įstatymo projektą, būtų turėję teisę pasilikti Šveicarijoje ir tuo atveju, kada darbų nebūna. Jie būtų gavę bedarbių pašalpas. Jiems būtų leidžiama keisti darbus, persikelti iš vienos vietos į kitą. Šiuo metu užsieniečiai darbininkai, daugiausia iš Italijos, Ispanijos ir Portugalijos yra varžomi. Po devynių mėnesių darbo jie turi išvažiuoti. Sezoninis darbas skiriamas nuo kitų darbo rūšių. Tik tris metus dirbęs sezoninį darbą užsienietis gali ieškoti pastovaus buto ir darbo, o dar po 15 mėn. gali atsivežti šeimą.

NATO ministrų konferencija

Bona. — Šiandien Vak. Vokietijoje prasideda NATO valstybių gynybos ministrų posėdžiai. Bus svarstomi branduoliniai ginklai. Nors pakto valstybės pažadėjo įsigyti 572 "Pershing" raketas ir skriejančių pažemiui "Cruise" raketų, daugelyje kraštų, ypač Olandijoje ir Belgijoje prieš jas susidarė didelė opozicija. Energingai veikiant komunistų partijoms, prieš naujus ginklus išėjo Bažnyčios, jaunimo grupės, aplinkos apsaugos organizacijos. Prieš raketas kovoja ir Vokietijos socialdemokratų jaunimo grupė. Šeštadienį Bonoje įvyko 15,000 žmonių demonstracija, nukreipta prieš branduolinius ginklus.

"Der Spiegel" žurnalo anketa parodė, kad 60 nuoš. vokiečių reikalauja atokiau laikytis nuo griežtos priešsovietinės linijos, kurią propaguoja JAV. Tik 38 nuoš. vokiečių remia "kietą liniją" prieš Maskvos politiką.

V. Vokietijoje kartu su jaunaisiais komunistais prieš naujas raketas demonstruoja katalikų bei liuteronų jaunimo sąjungos ir vadinama "Žalioji partija".

Sekretorius Haig Viduriniuose Rytuose

Jeruzalė. — Valstybės sekretorius Haigas, atvykęs į Viduriniuosius Rytus, susipažino su įvairiomis priešingomis pažiūromis, kurios neleidžia įgyvendinti taiką. Izraelis susirūpinęs dėl Amerikos ginklų Saudi Arabijai tiekimo. Libane, nežiūrint bandymų paskelbti karo paliaubas, kovos tebevyksta, per tris dienas žuvo 153 libaniečiai ir 500 buvo sužeistų. Krikščionių milicija šaudo į palestiniečius, šiuos gina Sirijos taikos priežiūros armija, o Izraelis remia krikščionių jėgas.

Vakar sekretorius Haigas buvo Jordane, o šiandien vyksta į Saudi Arabiją. Po šių vizitų sekretorius aplankys Vakarų Europos sostines ir šeštadienį grįš į Washingtoną. Haigas pareiškė Egipte, kad Viduriniųjų Rytų neramumus kursto Sovietų Sąjunga.

— Popiežius pareiškė sekmadienį, kad kiekvieno kataliko pareiga kovoti prieš abortus legalizuojančius įstatymus.

KALENDORIUS

Balandžio 7 d.: Albas, Uršė, Minvydas, Kina.

Balandžio 8 d.: Dionizas, Julė, Girtautas, Mata.

Saulė teka5:26, leidžiasi 6:21.

ORAS

Saulėta, šilčiau, temperatūra dieną 65 l., nakti 35 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

VITAMINŲ — MINERALŲ NAUDA IR ŠALTINIAI

Susipažinkime su vitaminų - mineralų nauda ir šaltiniais — tada sėkmingiau talkinsime savo kūnui.

Mediciniškas raginimas

Šalia kūnui būtinai reikalingų maisto medžagų: baltymų, riebalų ir angliavandžių (miltinių - krakmolinių), būtini vitaminai ir mineralai. Kasdien žmogui reikalingi tokie vitaminai ir mineralai.

Vitaminas A

Talkina akims prisitaikyti prie prietemos. Palaiko odos švelnumą. Saugo nuo uždegimo ir palaiko gleivinės sveikumą burnoje, nosyje, gerklėje ir virškinimo kanale. Skatina žmogaus augimą.

Vitamino A šaltiniai. Jis randamas kepenyse, tamsiai žaliose ir stipriai geltonose daržovėse (braccoli, ropėse ir lapuotose daržovėse), morkose, arbūzuose, saldžiose bulvėse, žieminiuose skašuose, aprikosuose, cantelopuose, svieste ir pagerintam margarine.

Vitaminas B ir jo mišrainė

Vitamino B. mišinys talkina kūno ląstelėms imti energijos iš maisto. Išlaiko sveikus nervus. Skatina gerą apetitą ir virškinimą. Padeda kūno ląstelėms sunaudoti deguonį, kad jos pajėgtų išleisti energiją. Išlaiko sveikas akis ir odą.

Vitamino B ir jo mišinio randame liesoje mėsoje, kepenyse, širdyje, inkstuose, sausose pupelėse, žirniuose, pilnų grūdų duonoje ir tokiuose javainiuose (cereals), sėklose, riešutuose, kiaušiniuose, piene, tamsiai žalių lapų daržovėse, žemės riešutuose ir jų svieste, mielėse.

Vitaminas C

Vitaminas C apsaugo nuo uždegimo, išlaiko sveikus dantis ir jų smegenis (dantenas). Padeda paskirstyti kalcių dantų ir kaulų gamybai. Apsaugo nuo skorbuto (dantų smegenų gedimo). Saugo nuo bronchų ir kitų kvėpavimo takų netvarkos. Talkina slogų išvengimui.

Jis randamas pamidoruose, visuose citrininiuose vaisiuose (citrinos, graifruktai ir kt.).

Vitaminas D

Talkina pasisavinti ir panaudoti kalcių ir fosforą, svarbiausias medžiagas kaulų ir dantų vystymuisi.

Jo randama: žuvų taukuose, kiaušinio trynyje, kepenyse, vitaminu D papildytame piene. Tiesioginiai saulės spinduliai (ne per stiklą) gamina vitaminą D iš odoje esamo cholesterolio.

Vitaminas E

Stabdo degimą kūne - tuo esti palaikoma medžiagų apykaitos lygsvara kūne. Padeda ilgiau išsilaikyti raudoniems kraujo kūneliams. Apsaugo nuo nuodingų medžiagų gaminimosi kūne. Saugo vitaminą A ir kitus lengvai sudegančius vitaminus. Padeda apsisaugoti nuo senėjimą skatinančių veiksnių.

Jis randamas kviečių daigų aliejuje, pilnų grūdų duonoje ir javainiuose, lapuotose daržovėse, žemės riešutuose, kepenyse ir riešutuose (walnuts).

Calcius

Padeda formuotis kaulams ir dantims. Talkina kraujo krešėjime. Padeda normaliai dirbti nervams, raumenims ir širdžiai. Palaiko širdies mušimo ritmą. Cheminę energiją paverčia į raumenų susitraukimą. Talkina nervų - raumenų jautrumo kontroliavime.

Jo randama: piene (saldžiame, nugriebtame, pasukose, jogurte), sūryje, lapuotose daržovėse), collard, pienėse, kale, garstyčių žalėsiuose, ropių lapuose, salmon, kopūstuose ir aprikosuose.

Fosforas

Fosforas jungiasi su kalcium kaulų ir dantų gaminime ir jų išlaikyme gerame stovyje. Jis reguliuoja rūgščių ir šarmų lygsvarą kūne. Jis pakeičia biologinę energiją į fizinius vyksmus - tuomi padedama sveikai medžiagų apykaitai ir jaunatviškai energijai.

Jo randama: kepenyse, inkstuose, širdyje, liesoje mėsoje, kiaušinio trynyje, sausose pupelėse, varškėje, braccoli, pilnų grūdų duonoje ir javainiuose, sojos pupelėse, sėlenose, paukštienoje, mielėse.

Geležis

Su kitomis medžiagomis susijungusi geležis sudaro raudoną kraujo dažą (hemoglobiną). Ji perneša deguonį iš plaučių į raumenis, smegenis ir kitas kūno dalis. Geležis talkina kūno ląstelėms sunaudoti deguonį.

Ji randama: kepenyse, inkstuose, širdyje, liesoje mėsoje, kiaušinio trynyje, sausose pupelėse, tamsiai žaliuose daržovių lapuose, saulėje džiovintuose vaisiuose, pilnų grūdų duonoje ir tokiuose javainiuose, mėlase.

Varis

Skatina raudonųjų kraujo kūnelių gamybą ir degimo vyksmus kūne. Varis susigrupavęs su geležim gamina kraujo dažą — hemoglobiną. Jis padeda kraujui gamintis.

Jo randama: kepenyse, inkstuose, žuvyje, riešutuose, sėklose, saulėje džiovintuose vaisiuose džiovintuose vynuogėse(razinkose),džiovintosepupelėse, žirniuose, sojos pupelėse.

Išvada. Reikia maitintis mišriu maistu. Tik tada galima tikėtis sveikesnių dienų. Reikia gausiai naudoti vaisius, daržoves ir jų sunkas. Pasirinkime sklerozę neskatinantį maistą. Kiaušinio trynys yra perpildytas cholesteroliu. Jo venkime. Vitaminą A imkime ne iš trynio, bet iš morkų. Jų bent keturias kiekvieną dieną suvalgykime; tada gerai saugosime visas gleivines nuo susirgimo. Ypač rūkoriai, gadiną kvėpavimo takų gleivines, turės naudos ir nuo vėžio saugosis valgydami morkas. Panašiai ir su kitais vitaminais bei mineralais: juos pasirinkime iš sklerozę neprišaukiančio šaltinio. Venkime kepenų ir kitų vidaus organų. Yra užtektinai sveiko maisto; iš jo semkime vitaminus ir mineralus.

Ypač pensininkai neapsileiskime; vyresniame amžiuje žmogus dažnai aptingsta gamintis valgį. Pradedama alumi ir menkniekiais pasitenkinti. Pradedama neprivalgyti. Toks elgesys yra sau duobės kasimas. Nusimaitinusiam ir geriausias gydymas neatneš naudos. Menkos mitybos asmuo neišlaiko operacijos, neapsigina nuo uždegimo ir linksta kas kart vis žemyn. Nuo šiandien visi pradėkime gerinti savo mitybą mišriu maistu ir gausiu valgymu vaisių, daržovių bei jų sunkų gėrimu.

Pasiskaityti. Sue Rodwell Williams, M.R. Ed.: Nutrition ane Therapy. The C.V. Mosby Company.

Savanoris-kūrėjas Vincas Avižius ir Vasiukevičienė seka savanorių pagerbimą Sodybos pažmonyje.

Nuotr. **M. Nagio**

PEČIŲ IR RANKŲ MANKŠTA

Sustiprinimui ir pagerinimui judesių pečių sąnariuose ir nugaros raumenų mankštinkis šitaip:

I. Pečių kilnojimas

Sėdėk tiesiai. Rankos ant šlaunų. Pakelk pečius aukštyn, ausų link, ir nuleisk žemyn. Pakartok 5 kartus.

II. Pečių sukimas

Kilnok ir ratu suk pečius pirmyn iš lėto darydamas penkis pilnus apsukimus. Tada suk pečius priešingon pusėn - atgal. Pakartok kiekvienos krypties pečių judinimą penkis kartus.

JAUNYSTĖJE NEDORAS GYVENIMAS — SENATVĖJE GALVOJE ŪŽIMAS

Klausimas. Gerbiamas Daktare, žinau, kad Tamsta teisingas žmogus ir geras gydytojas. Skaitau Tamstos pamokymus, todėl drįstu kreiptis tokiu reikalu.

Jau kuris laikas mano galvoje atsirado ūžimas. Kai einu, lyg kas "dzvanija". Negaliu greitai bėgti. Šiaip esu sveikas, 51 metų. Ūgis — 5'5". Sveriu 200 svarų. Nerūkau. Išgeriu vestuvėse ir piknikuose.

Mano vardo laikraštyje prašau neminėti, nes kaimynai pradės juoktis. Teisybė, jaunystėje vedžiau nedorą gyvenimą, gal dėl to ir ūžimas galvoje atsirado? Ačiū, Daktare.

Atsakymas. Ilgs-tevs merginyks, sakydavo mūsų žmonės. Bet tamsta esi drūtas - turėtum būti darbininkas. Tik jau esi per sunkus kokiam darbui. Numeski bent 30 svarų. Patikrink jaunystės nedoro gyvenimo pasėkas: išsitirk kraują dėl venerinių ligų ir galimos ankstyvos sklerozės. Gydytojo žinioje būdamas sužinok kraujo saldumą, rūgštumą, riebumą (cholesterolis, triglyceridai ir HDL). Tik tada bus galima kalbą apie tamstos ūžesį. Parašyk kaip sekasi.

AUKŠTAS KRAUJOSPŪDIS IR KIETI VIDURIAI

Klausimas. Gerb. Daktare, dėkoju už atsakymą. Duonos išsikepu ruginės, kaip patarėt. Vykdau kitus Jūsų gerus patarimus dėl mitybos.

Noriu paklausti patarimo dėl savo vyro. Jam 52 metai. Nerūko. Per dieną išgeria vieną puoduką kavos. Jis turi aukštą kraujo spaudimą: 94/145. Vartojo visokius vaistus nuo aukšto kraujo spaudimo. Bet, dabar nuo paskutiniųjų visai susirgo, pasidarė labai nervingas. Vaistų vardas - apresoline, 25 mg, mėlynos tabletės. Ėmė 8 dienas po 2 tabletes. Bet kai sustojo pasidarė geriau.

Anksčiau imdavo Setupes ir jam padėdavo. Bet jau recepto daugiau negauna. Ėmė jas apie 15 metų, gal dėl to negauna recepto, kad skundėsi vidurių deginimu.

Dabar, jau metai ima, Inderal 40 mg. ir Hygroton 25 mg., bet sako, kad jam mažai padeda. Jis turi labai kietus vidurius. Virtus sėmenis geria tris stiklus per dieną, tai padeda. Maloniai laukiam patarimo. Su pagarba.

Atsakymas. Pirmiausiai vyras privalo sutvarkyti vidurius maisto pagalba. Reikia valgyti gausiai vaisių, daržovių ir gerti jų sunkas bei tris kartus dienoje valgyti sriubas. Kol viduriai įpras į sveiką maistą, reikės nuolat vartoti sėmenis.

Antras dalykas - tai valgomosios druskos ir sūrių valgių nevartojimas. Trečias — kavos negėrimas. Tuos tris dalykus reikiamai sutvarkius, galimas ir be vaistų pakelto kraujospudžio sutvarkymas. Juo labiau, kad dabar jis yra normalus, jei teisingai parašyta.

Žinoma, vyras privalo gydytis gydytojo žinioje būdamas. Reikalui esant galima dozę Hygroton pakelti iki 100 mg. dienoje. Inderal, jei nėra širdies negerumų, geriau nevartoti, (pamažu jo vartojimą nutraukti). Turėtų užtekti vieno Hygroton, kai minėti trys reikalavimai bus sutvarkyti. Praneškit kaip sekasi.

NE VIEN VOKIEČIAI YRA STORULIAI

Storuliai vokiečiai — mums priprasta, bet storuliai prancūzai — prie to reikia priprasti. Tačiau vienas iš penkių prancūzų, pagal Prancūzijos Sveikatos ministerijos duomenis, yra per storas. Paaiškinimas kodėl vis daugiau atsiranda storulių prancūzų yra paprastas; jie perdaug valgo. Vidutinis prancūzas suvalgo kasdien 3,300 kalorijų, kai jų pakanka 2,800. Per dieną jie sunaudoja 100 gramų cukraus ir 75 gr. reibalų. Taip pat piktnaudžiaujama ir druska. Dienai pakanka 3-5 gr. druskos, bet Prancūzijoje jos sunaudojama iki 15 gramų.

Žinoma, kad prancūzai yra dideli vyno mėgėjai. Be vyno jie geria dar ir kitų rūšių alkoholį. Per metus vienam gyventojui tenka 16 litrų alkoholio, kas prancūzus padaro didžiausiais alkoholio gėrėjais pasaulyje. Gi alkoholis storina žmogų. Prancūzijoje valgoma ir perdaug mėsos: per metus vienam gyventojui tenka 111 kg. (tai pats didžiausias mėsos sunaudojimas Europoje). 1900 metuose Prancūzijoje buvo suvalgoma tik apie 40 kg. mėsos.

T.

Rochesterio LB choras, atlikęs meninę programą Vasario 16 minėjime. Priekyje chorvedys Jonas Adomaitis.

Nuotr. **V. Staškevičiaus**

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $40.00. Foreign countries $42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$42.00	$25.00	$17.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	$46.00	$26.00	$18.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$42.00	$25.00	$17.00
Užsienyje	$42.00	$25.00	$17.00
Kitur — Amerikoje	$40.00	$22.00	$15.00
Savaitinis	$28.00	$17.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

ALĖ RŪTA

LAIŠKAI JAUNYSTEI

Beletristika

Macai be kraujo. Pievos žydi. Skaitingos kojinės. Paslėptu vardu. Aš tau sakydavau, aš tau sakau ir kiti įdomūs pasakojimai.

Spaudė Pranciškonų spaustuvė 1977 m. Kaina su persiuntimu $4.30. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9, antrad. ir penkt. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisių daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

Tel. 737-6250
DR. A. R. PUSTELNIKAS
DANTŲ GYDYTOJAS
6517 S. Kedzie Ave.
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 val. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. C.S. ŠIAUČIŪNAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4912 W. 14th Street
Cicero, Illinois
Tel. 656-2441
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. - 2—7) šeštadieniais pagal susitarimą

Nėra aiškumo –

LOJALUMAS, KOVA IR DEMOKRATIJA

Kovo 19 „Naujienose" paskelbta Alto pirmininko dr. Kazio Šidlausko kalba, pasakyta kovo 7 Los Angeles lietuviams. Čia yra įvairių nuomonių bei pastabų apie Alto veiklą, su kuriomis galima sutikti arba nesutikti. Tačiau vienas paragrafas, apibūdinantis patį Altą, skaitytoją gali šiek tiek nustebinti. K. Šidlauskas pareiškia: „Amerikos Lietuvių taryba yra Amerikos piliečių organizacija, kuri pirmo eilėj deklaruoja lojalumą J.A. Valstybėms, demokratijos puoselėjimą tarp JAV lietuvių ir tik trečioj eilėj deklaruoja Lietuvos valstybės atstatymo tikslą".

Turbūt daugeliui bus naujiena, kad Altas yra „Amerikos piliečių organizacija". Neperžiūrėjus sąrašų, negalima tvirtinti, bet tikriausiai galima saugiai spėlioti, kad ne visi, kurie save laiko Alto nariais, yra gimę JAV ar priėmę JAV pilietybę. Pagaliau, peržiūrėjus Alto statutą (priimtą 1962 liepos 29), nieko nerasta apie JAV pilietybę, kaip sąlygą priklausyti Altui. Jei kokių papildymų ar pakeitimų šiuo reikalu buvo padaryta po 1962 m., reiktų visuomenę apie tai plačiau informuoti, kad nepiliečiai iš nežinojimo nepažeistų Alto taisyklių.

Toliau stebina Alto tikslų gradacija. Įdėmiai pabrėžiama, kad Lietuvos valstybės atstatymas yra tik trečioje vietoje — po lojalumo JAV ir demokratijos puoselėjimo JAV lietuvių tarpe. Jei K. Šidlauskas rado reikalą taip aiškiai pabrėžti šių trijų tikslų gradaciją, pilnai galima prileisti, kad pirmieji du tikslai yra svarbesni už trečiąjį. Atseit, jeigu iškiltų reikalas rinktis tarp lojalumo Amerikai ir Lietuvos valstybės atstatymo, Altas rinktųsi pirmąjį tikslą. Bent taip reikia suprasti Alto nusistatymą, perskaičius K. Šidlausko aiškinimus.

Aišku, nebūtina priimti dr. Šidlausko aiškinimo, nes vėl pasižiūrėjus į Alto Statutą, šios organizacijos tikslai pasidaro priimtinesni. Statuto pirmojoj dalyje suminėti šeši Alto tikslai. Štai trys pirmieji:

„1. Amerikos Lietuvių taryba (ALT) siekia: jungti visas Amerikos lietuvių demokratines jėgas bendram darbui — remti, palaikyti ir skleisti pagrindinius demokratybės dėsnius lietuvių tarpe; ginti ir saugoti Jungtinių Amerikos Valstybių nepriklausomybę, garbę ir demokratinę santvarką; remti ir palaikyti visų tautų — didelių ir mažų — lygias teises į laisvą ir nepriklausomą valstybinį gyvenimą; kovoti už pagrindines žmogaus asmens teises.

„2. Skatinti Amerikos lietuvius remti JAV pastangas, siekiant pastovios taikos, pagrįstos teisingumo, demokratybės ir laisvės pagrindais.

„3. Kovoti dėl Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jos istoriškai etnografinėse sienose su reikalingais geografiniais ir etnografiniais korektyvais; dėti visas pastangas, kad būtų sustabdytas lietuvių tautos naikinimas, trėmimai, rusifikacija; siekti, kad būtų grąžinti iš vergų stovyklų ištremtieji ir kalinamieji".

Tiesa, kova už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą yra apibūdinama trečiajame punkte, bet niekur nepažymėta, kad šis tikslas tėra „tik trečioj eilėj", kaip aiškina K. Šidlauskas. Statute išvardinti tikslai, kaip atrodo, yra lygiaverčiai ir vienodai siektini. Iš tikrųjų, negali būti kalbos apie rinkimąsi vieno tikslo virš kito. Kalbant konkrečiai, lojalumas, anot „Dabartinio lietuvių kalbos žodyno", yra neperžengimas teisėtumo ribų. Tai nereiškia, kad negalima priešintis JAV valdžios nusistatymams, pareiškimams ar nuomonėms. Jei nebūtų galima pasipriešinti JAV valdžiai, turbūt nebūtų nė vieno lojalaus JAV piliečio. Lojalumas nėra lygus paklusnumui ar nusileidimui. Taigi visai neaišku, kodėl Alto pirmininkas vertina lojalumą kaip aukštesnę vertybę už nepriklausomybę.

Taip pat įdomu iš arčiau pažvelgti į dr. Šidlausko aiškinimus apie demokratiją. Savo kalboje Alto pirmininkas aiškina, kad dėl savo federacinės struktūros yra „didelis nesusipratimas kalbėti apie demokratijos trūkumą Alte arba Vlike..." Alto statute, be anksčiau cituotų punktų, taip pat rašoma: „ALT susidaro iš atstovų nuo Amerikos lietuvių organizacijų, kurios... pripažįsta demokratinius principus ir juos vykdo gyvenime".

Pirmiausia gali kilti klausimas, kodėl Altas, pripažįstantis demokratinius principus, aiškiai remia vadinamuosius „reorgus". Pastarieji, nesugebėję sudaryti daugumos Lietuvių Bendruomenėje, nesudarė naujos organizacijos, kaip būtų priimtina pliuralistinėje visuomenėje, bet pasiskelbė save esančiais „tikrąja" bendruomene. Tai lyg ir nesutampa su demokratiniais principais, kaip jie bent iki šiol suprantami.

Dar keistesnis yra dr. Šidlausko pareiškimas jo kalbos tęsinyje, išspausdintame kovo 20 „Naujienose": „Nesuprantu, kodėl mums prireikė tokią plačią demokratiją įvesti į mūsų egzilinius veiksnius, kai mes jos nesuskubome turėti laisvoje Lietuvoje per jos neilgą nepriklausomybės laikotarpį".

Šitokiems neaiškiems pareiškimams galėtų būti kelios priežastys. Gal „Naujienos" netiksliai išspausdino dr. Šidlausko kalbą; gal Alto statutas neseniai buvo pakeistas, o gal dr. Šidlauskas sau, kaip Alto pirmininkui, leidžia interpretuoti Alto Statutą savaip. Vienaip ar kitaip, JAV lietuviai, kurių daugelis aukoja Altui, turėtų būti informuojami, kaip ten iš tikrųjų yra.

eps

RINKIMAI VOKIETIJOJE

KAZYS BARONAS
Mūsų bendradarbis Vokietijoje

Antrą kartą turėjau progą stebėti balsavimus Vokietijoje. Tai kovo mėn. 22 d. mano gyvenamo krašto Hesseno savivaldybiniai rinkimai, turėję taip pat ir politinį atspalvį, kadangi daugumas kandidatų buvo didžiausių Vokietijos partijų atstovai, remiami finansiškai bei propagandiniai mašinos. Tiesa, šie Hesseno krašto rinkimai (sostinė Wiesbaden) buvo žymiai ramesni už Bundestago, „įkarštį" gavę tik paskutinę savaitę, o gal tikriau pasakius, prieš paskutinę dieną, t.y. šeštadienį. Tos dienos gražus ir saulėtas, nors kiek vėsokas oras, į propagandinį darbą įkinkė suaugusius, jaunuolius ir vaikus.

Mūsų „lietuviškas" Huettenfeldas (juk čia yra Vasario 16-sios gimnazija!) turi tik vieną maisto krautuvę, dvi kepyklas, pašto įstaigą, keturis restoranus, moterų kirpyklą. Tad didesniam apsipirkimui, batų pataisymui, į vaistinę, nekalbant jau apie ligoninę ir daktarą, tenka važiuoti į artimesnius miestelius — Viernhaimą, Weinhaimą, Hampertheimą, Heppenheimą (ach, tie „heimai"!), ar už 19 km. esantį Mannheimą ir už 30 km. Heidelbergą. Užpirkimus šeštadieniais reikia atlikti iki 2 val. p.p., nes krautuvės uždaromos. Užmiršęs nusipirkti duoną, sviestą, mėsą ar pieną — esi priverstas eiti valgyti į restoraną, nes ir su žvake jieškodamas atidarytos krautuvės — jos niekur nerasi. Ir apsipirkti geriausiai yra rytą, kada galima lengvai rasti vietą automašinai, kada mažiau pačių pirkėjų prie kasos. Negalima užmiršti krepšių, nes tokios „mados", kaip JAV ar Kanadoje, kai kasininkė padeda sudėti maisto produktus į popierinius maišelius — Vokietijoje nėra. Užmiršai iš namų pasiimti — mokėk už maišelį 50 pf.

Priešrinkiminį šeštadienį apsipirkimui pasirinkome už 9 km. esantį simpatišką, seną, su 25 tūkst. gyventojų Lampertheimą. Ankstyvą rytą, didžiausių partijų nariai — SPD (socialistų), CDU (krikščionių-demokratų), FDP (liberalų), DKP (komunistų) ir „žalieji" dar taisė palapines, statė stalus, dėstydami ant jų įvairius lapelius, balionus, plastikinius maišelius, šratinukus (ball point pen), to miesto žemėlapius su ap. žymesnėmis vietovėmis. Apie 10 val. ryto propagandinis darbas ėjo pilnu tempu. Su žmona gavome berods 5 maišelius, tiek pat šratinukų, kelis balionus ir įvairios propagandinės medžiagos. Prie raudonų šviesų, sustojus automašinai, vaikai ir jaunuoliai bėgo prie mūsų, tačiau pamatę CDN ir „klevo lapo" krašto ženklą garsiai sušukdavo — „amerikaner".

Bet, pasirodė, kad Huettenfeldas buvo žymiai „turtingesnis" už Lampertheimą: čia partijų atstovai, susikoncentravę netoli lietuvių gimnazijos (kryžkelė į Lampertheimą, Hemsbachą ir Viernheimą), dalino darbines pirštines, sviedinukus, šepečius, balionus ir net...žirnių sriubą su dešrelėm. Pasinaudoję didžiąja pertrauka, daug dovanų gavo ir lietuvių gimnazijos mokiniai.

Ką skelbė, kokius pažadus davė, kiekvienos partijos atstovai? CDU priminė Vakarų Vokietijos 33 milijardų DM valstybinį deficitą. Komunistai savo plakatuose atmetė bet kokį ginklavimąsi, pažymėdami 80 mil. DM lėktuvo „Tornado" kainą, kai tuo tarpu yra butų trūkumas, virš 1 mil. bedarbių. Gruene — žalieji, pralaimėję rinkimus į Bundestagą, svarbiausiu šūkiu paėmė oro taršą bei branduolinių jėgainių statybą. Valdomosios partijos — SPD atstovai kalbėjo apie žemą infliaciją, palyginus su kitom valstybėm, koegzistenciją su rytais.

Iš arčiau norėjau pamatyti pačius rinkimus, tad sekmadienį ėjau su žmona (ji Vokietijos pilietė) į balsavimo būstinę. Prie sąrašų sėdi man gerai pažįstami CPD, CDU, FDP kandidatai, laisvai šnekučiuojasi, neparodydami jokio antagonizmo. Ir dar viena naujovė: balsavimo metu, t.y. iki 6 v.v., buvo parduodami restoraniuose alkoholiniai gėrimai, tačiau gatvėse nemačiau neblaivių vokiečių.

Ir kada vakare, einant pasivaikščiuoti, vėl užėjau į balsavimo būstinę, radau tik krikščionių-demokratų atstovus keliant šampano taures už gražų, nors tik penkių balsų skirtumu, laimėjimą. Kadangi su laimėtoju, vietos katalikų parapijos komiteto pirm. Edm. Maul tenka glaudžiai bendradarbiauti ir aš buvau pakviestas išgerti taurę ir kartu paspausti jam dešinę už gražų laimėjimą, palinkint jam sėkmės Huettenfelde ir kartu neužmirštant lietuviškų reikalų.

Skubėjau į namus, kadangi televizijos vienas kanalas pradėjo rodyti rinkimų davinius. Taigi, kaip ir prieš ketvertą metų, taip ir šiemet, rinkimus laimėjo CDU, ypatingai triuškinančią pergalę išnešdama Frankfurte — didžiausiame Hesseno mieste. Pirmadienio spauda Frankfurto merui skyrė aukštas pareigas krikščionių-demokratų partijoje, minėdama net primininko kėdę.

O kaip komunistai? Nežiūrint stiprios rytinio Berlyno ir Maskvos finansinės paramos, jie gerokai smuko. Štai keli pavyzdžiai: Frankfurto mieste jie surinko 0.6% balsų, kai tuo tarpu 1977 m. — 1.5%. Wiesbadene — 0.4%, o 1977 m. — 0.8%, Darmstadte — 0.8%, Kasselyje — 0.6%.

Ir pabaigai truputis iš lietuviško gyvenimo. Huettenfeldo lietuvių katalikų parapija išrinko komitetą, kuris pirmame posėdyje pareigomis pasiskirstė taip: pirm. D. Grybinaitė, vicepirm. l. Kairytė, sekr. K. Baronas, ižd. A. Veršelis, nariai B. Bacevičiūtė ir R. Slavikas.

Po iškilmingų pamaldų Lietuvos nepriklausomybės proga, dalyvaujant vysk. A. Deksniui ir Mainzo vysk. Raly, parapijos komitetas nutarė su vokiečių katalikų parapija surengti gegužės mėn. 9 d. Motinos dienos minėjimą. Meninėje dalyje pasirodys vokiečių choras, jauna solistė iš Muencheno Violeta Hermanaitė, Vasario 16-sios gimnazijos tautinių šokių grupė. Minėjimas bus baigtas bendru pasilinksminimu. Iš gauto pelno numatoma pasiųsti siuntinį daugiavaikei motinai Sibire.

JAV-bių tankai ir patrankos pakeliui į Diego Garcia karinę bazę.

BALTIJOS JŪRA – GINTARO PUOSELĖTOJA

JONAS MIŠKINIS

Istorijos faktai byloja didelį prisirišimą lietuvių prie jūros. Juk visa kova lietuvių su kardininkais ir kryžiuočiais buvo, ne kas kita, kaip kova dėl prieėjimo prie jūros. Jei toje amžiais nesibaigiančioje kovoje vokiečiams nepasisekė lietuvių nuo Baltijos jūros atstumti, tai tik rodo, kad lietuvių tauta tikrai myli jūrą. Tiesa, toji kova nevisada būdavo smarki. Atsitikdavo, kad ilgesnį ar trumpesnį laiką ta meilė kiek ataušdavusi, bet tik laikinai. Atslūgimo laikais tačiau lietuvių tautoj neišnykdavo meilė jūrai. Štai lietuviai romantikai, stebėdami mūsų liaudies kalbos su lotynų kalba gimiringumą ir atskirų sakinių panašumą, sukūrė legendą apie Lietuvos valdovų ir didikų prosenelį, Romos patricijų Palemoną, plaukusį jūra į šiaurę, pasiekusį Klaipėdą, Nemuno žiotis ir iš čia atkeliavusį į Lietuvos krašto gilumą.

Baltijos jūra nuo senų senovės yra pagarsėjusi ne tik gausiu gintaru, bet ir legendomis, padavimais, pasakomis, dainomis ir tautosaka, su neatmenamos praeities tradicijomis, siejamomis ją su lietuvių tauta. Pavyzdžiui, kad ir padavimas apie Kąstytį ir Jūros deivę Jūratę, kurių variantų neužtinkama nei vienoj Lietuvos kaimynų tautosakoj. Žvejo Kąstyčio meilė Jūratei, lyg simbolizuoja lietuvių tautos amžiną meilę Baltijos jūrai. Ar pasaka apie pastatytus gintarinius rūmus, seniai spindėjusius jūros dugne. Veikiau, ne rūmai — namelis, kuriame gyveno Žilvinai, rinko iš jūros dugno gintarus, kad galėtų nulipdyti spindintį rūmą.

Toliau, iš eilės minėtinos pasakos apie Neringą apie Eglę žalčių karalienę, apie juodą gulbiną, atplaukusį prie mergelės pajūryje, gundantį ją už jo tekėti. Šis juodas gulbinas tai, sakytum, provizija skandinavų vikingų laivų, kurių apsilankymai Lietuvoje istorikų buvo minimi.

Mūsų eiliuotoj tautosakoj galima priskaičiuoti keliasdešimt įvairių dainų, neskaitant jų variantų, kalbančių apie jūrą. Liaudies poezija irgi gyvai rodo nuo seno tveriančias lietuvių tautoje jūrines tradicijas ir jų prisirišimą prie jūros. Juk tautosaka gimsta intuityviai. Niekas negali sukurti liaudies dainos kam nors užsakius.

Vienas kryžiuočių kronikininkas pasakoja apie lietuvių žynių nuostabų mokėjimą kerėti ir apkerėti ne vien tik žmones bei sausumos gyvius, bet net žuvis. Girdi, per vieną kryžiuočių antplūdį lietuvių žyniai kerėjimais siuntę prieš juos miškų žvėris, paukščius ir šliužus. Kerėjimas buvęs toksai galingas, kad kryžiuočiai, nusigandę žvėrių, pabėgo ir pasislėpė savo pilyse. Po to įvykio Baltijos žvejai skundęsi ilgą laiką nieko tinklais nepagauną — girdi, lietuvių kerėjimai nuviję žuvis į jūros gelmes.

Pažymėtina, kad Baltijos jūra dosni savo auksu - gintaru. Pajūris gausiai nusėtas mažais ir didesniais gintaro gabalėliais, įveltais į jūros gelmėse išaugusias ir bangų nuplėštas žoles. 1914 metų rudenį jūra per vieną naktį atidavė apie du tūkstančius kilogramų gintaro grūdelių, o 1932 m. sausio mėnesį staiga užėjusios bangos, baisios audros metu, ties Kranto kurortų, su mėlynos žemės sluoksniais į krantą išnešė net 3000 kilogramų Baltijos aukso - gintaro. Tačiau tokių laimikių retai pasitaiko.

Žodžiu, kalbant apie lietuvių prisirišimą prie Baltijos jūros, tenka dar pažymėti, prisiminimą, kad vos tik prasidėjo mūsų tautos atgijimas, vos švystelėjo padangėse pirmosios laisvės prošvaistės, tuoj lietuvio akys nukrypo į jūrą. Jūra nekartą padėdavo lietuviškos spaudos pionieriams gabenti ją slaptai per rusų - vokiečių sieną. Vieną tokį būdingą epizodų yra aprašęs Tumas - Vaižgantas savo veikale "Pragiedruliai". Juk ne kur kitus, tik Lietuvos pajūrio mieste Palangoje įvyko pirmoji viešoji lietuvybės demonstracija spaudos draudimo metais — garsusis Palangos vaidinimas. Palangos progimnazijoje sėkmingai krovėsi slaptoje veikloje sustiprinti lietuvybės žiedai. Ne vien Ragainėje, Tilžėje, bet ir Klaipėdoje lietuviai rašytojai 1831 ir 1863 metų kovotojai dėl Lietuvos laisvės turėjo sulaukti ginkluotos pagalbos iš Baltijos jūros ir tik dėl nelemto įvykių supuolimo bei kaimynų rengimų pinklių jos nesulaukė...

Draugystė, kurią sukuria vynas, veikia, kaip ir pats vynas — tik vieną naktį.

Fr. Logau

KRIZĖ

VINCAS MYKOLAITIS-PUTINAS

62

Pasikeitęs atrodė ir Povilas. Jis nebebuvo toks užsidarėlis mažakalbis, kaip anksčiau. Pro savo gaubtus akinius jis atkakliai žiūrėjo prieš save ir tik keletą kartų Sargenis sugavo iš paniurų mestą žvilgsnį ir nuslenkantį veidu susirūpinimo šešėlį. Sargenis, jau girdėjęs nemaža paskalų apie Kristiną, stebėjosi tokiu Povilo pasikeitimu, kaip jam atrodė, gerąja linkme ir pamanė, kad žmonos elgesys daugiau tur būt pono Povilo nebejaudina.

Sargenis, vaišindamas savo svečius kava, krupniku ir užsienio sigaretėmis, ilgai negalėjo suprasti jų atsilankymo tikslo: ar tai turėjo būti paprastas mandagumo vizitas, ar noras kokį reikalą atlikti. Maleišiai gėrė kavą, sriūbčiojo likerį, rūkė, plepėjo šį bei tą, bet nei namo ėjo, nei reikalą dėstė. Tad Sargenis nutarė pats juos iškvosti ir nebevengti jiems, matyti, nemalonių klausimų.

— Girdėjau, pone Andriau, — pradėjo jis, — kad Tamstos sumanymas elektrifikuoti Klevus neįvyko. Krizė sukliudė?...

Andrius susiraukė ir giliai įtraukė dūmą.

— Ech, velnias nematė! Reikėjo man tai pradėti penketą metų anksčiau. Dabar ūkyje gyventi, aš nežinau, tai yra kančia, pasiaukojimas!.. Ir niekas to suprasti nenori. Antai mano kaimynas dvarininkas — atsimeni, tas kur anuomet, anais gerais laikais, į Kristinos vardines buvo atvažiavęs su žmona ir dviem dukterimis? Žinot, kas su tomis panelėmis atsitiko? Vyresnioji su dvaro pienininku pabėgo į Braziliją, o jaunesnioji, prisitaikiusi prie tėvo pinigų, atidūmė į Kauną ir taip paūžė mergelė, kad tik gerų žmonių dėka buvo sugrąžinta tėvams. Pamanyk! Kas galėjo to tikėtis iš tokių nekaltybių!... Bet apie ką aš čia buvau pradėjęs?

— Kažką apie jų tėvą, Tamstos kaimyną, — priminė Sargenis.

— A—a!... Taigi baigta! Nebėr mano kaimyno! Bankas ir skolininkai iš varžytynių išpardavinėjo lauką, arklius, karves, inventorių, baldus — viską, viską!...

— Kam gi jis tiek skolų prisidarė?

— Sakai tiek skolų? — pasipiktino ponas Andrius. — Kuris gi ūkininkas, norėdamas moderniškai ūkininkauti, neprisidarė skolų? Anais laikais nieko nebuvo lengvesnio, kaip gauti paskola. Parašei bankui pareiškimėlį, užstatei ūkelį — ir prašom. Kas nesusigundins? Ūkyje, brolau, taip: įdėsi į žemę — ji tau keleriopai grąžins. Dėl to mes ir dėjom. Viskas būtų buvę puiku, jei ne krizė. Nusmuko kainos — ir galas. Bepiga jums, valdininkams: paimat į kišenę algą — ir baigta.

— Tai ir pačiam riestai? Ką? Nepaseksi savo kaimynu?

Ponas Andrius nerūpestingai numojo ranka.

— Na su Klevais taip bloga dar nėra. Klevų Maleišiai nepaleis. Čia mūsų visų garbė. Štai ir Povilas remia ir Viktutė padeda. Nepražūsime. Remontas ir melioracijos, žinoma, tenka atidėti geresniems laikams.

— Pone Sargeni, negrįši Tamsta į banką? — staiga įsikišo Povilas.

— Į banką? Nemanau.

— Aš girdėjau, Tamstą ketina kviesti į pasitraukusio vieno direktoriaus vietą. Vieta gera.

— Povilas, matai, avansavo, — paaiškino Andrius. — Jis dabar vyriausias buhalteris — ir žino visas banko paslaptis.

Sargenis ištiesė Povilui ranką.

— Taip? Na tai sveikinu! Tamsta ir vertas paaukštinimo. Jei taip, tai esu tikras, kad ponas Povilas pats netrukus atsisės į laisvą direktoriaus vietą.

Sargenis tai kalbėdamas atsiminė Kristiną ir buvo tikras, kad Povilo karjeros kelias yra paruoštas jo žmonos apsukrumo.

— Gamybos bankas labai vertintų Tamstos gabumus ir... charakterio ypatybes. Aš iš anksto pranešiau, nors tai dar laikoma paslaptyje, kad Tamsta turėtum laiko apsisvarstyti, — toliau kalbėjo Povilas, stengdamasis atvirai žiūrėti Sargeniui į akis.

— Dėkui. Be reikalo Tamsta stengiesi, — sausai norėjo baigti šią kalbą Sargenis.

Bet Povilas nesiliovė:

— Mano žmona sako, kad Tamsta būtinai turėtum tą pasiūlymą priimti.

(Bus daugiau)

BAŽNYČIOS VAGYS

„Tiesoje" rašoma, kad rugsėjo 14-15 naktį į Vievio bažnyčią buvo įsilaužę plėšikai, ir, pagal klebono Vytauto Sidaro parodymą, buvo ištuštintos aukų dėžutės, iš zakristijos išnešta kilimas ir seifas, kuriame buvo 14.000 rublių, kelios taupomosios kasos knygelės, dokumentai ir mišių taurė.

Kaimynui L. Labanauskui tą naktį dingo geležiniai karučiai ir „Volgos" sunkvežimukas. Sulaužyti karučiai, neatlaikę seifo, buvo surasti prie Vievio vaistinės, bet seifas su Vloga dingę. Pagaliau „Volga" buvo surasta kolektyviniam sode prie Kauno.

Paaiškėjo, kad tą nusikaltimą įvykdė trys kauniečiai: keturis kartus baustas K. Ražauskas, B. Taparauskas ir S. Želvys. Visi yra buvę jau anksčiau bausti už įvairius nusikaltimus. Prie jų dar prisidėjo ir J. Titenis.

Pasidalijant lobiu, J. Titeniui teko 2.000 rublių, o trims pagrindiniams — po 4.000.

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

ĮVAIRŪS ĮVYKIAI

— Mūsų darbščiosios moterys Putnamo seselių statybos fondui renka aukas ir nesustos, kol suma sieks tūkstantinę. Tai tikrai labdaringas pasiaukojimas nedidelės grupės geraširdžių.

— Visų gerų darbų talkininkai draugijose ir klube Bronė ir Aleksas Viški neseniai šventė savo 50 metų vedybų sukaktį. Jų erdviuose namuose susirinko apie 50 žmonių juos pasveikinti. Dalyvavo taip pat ir Šv. Kazimiero misijos klebonas kun. K. Butkus.

—Mary Boza, buvusi Lietuvių klubo karalienė ir Lietuvių klubo nenuilstanti talkininkė, jau kelinta savaitė svečiuojasi pas dukrą ir jos šeimą San Francisco, Calif.

— Eva Butnor, čia gyvenusi keletą metų, buvo įsijungusi į vietinį veikimą ir draugijas, po ilgos ir sunkios ligos ligoninėje ir namuose buvo vaikų išvežta į Waterbury, Conn., kur ji pirmiausia gyveno. Ten ir mirė. Buvo į laidotuves susirinkę daug žmonių, nes jos šeima gausi ir ji buvo parapijoje uoli veikėja.

MOTERŲ SĄJUNGOS KUOPOS VEIKLA

Vietinės Moterų sąjungos 76 kuopos metiniame susirinkime, įvykusiaim Pranciškonų pastogėje, susirinko nemažas būrys narių. Džiugu buvo sulaukti grįžusias iš šiaurės Mariją Polteraitienę ir Veroniką Kulbokienę. Taipgi viešnia Marija Peteraitienė užėjo ir susipažino su valdybos narėmis.

Susirinkimą prasmingais žodžiais pasveikino dvasios vadas kun. K. Butkus. Protokolą perskaitė sekretorė Stasė Stanelienė. Jis vienbalsiai priimtas be jokių pastabų. Julė Adienė priėmė mokesčius ir davė savo raportą. Mary Boza iždininkė pranešė apie kuopos turtą. Narės džiaugėsi gražiais valdybos narių raportais.

Šiems metams patvirtinta ta pati valdyba be pakeitimų — kun. K. Butkus dvasios vadas. Donna Kamm — pirmininkė. Ona Juška — vicepirmininkė, Mary Boza —iždininkė ir Louise Sprindžiūnienė —patikėtinė

Iš pranešimų paaiškėjo, kad mūsų narės visur dalyvauja ir remia visų organizacijų renginius kaip tai Altos, Balfo Bendruomenės, abi šaulių kuopas, talkininkauja Lietuvių klubo darbuose ir kur tik buvo reikalas. Nors kuopa neturtinga, bet neseniai paaukojo Putnamo seselėms 50 dol. jų statybos fondui.

Motinos diena

Laikas nieko nelaukia. Štai pavasario gražiosios dienos ir netrukus bus ir Motinos diena.

Pirmą gegužės dieną sueina penkeri metai, kai įsikūrė čia Moterų sąjungos 76 kuopa. Tą dvigubą šventę kuopa nutarė minėti Motinos dieną, gegužės 10 d., narėms kartu dalyvaujant Šv. Mišiose 1 val. po pietų Šv. Vardo bažnyčioje. Po pamaldų visos su šeimomis ir draugais susirinks į Lietuvių klubą bendriems pietums.

Pirmas pavasario susirinkimas bus balandžio 19 d. Seminole Parke, paviljone 9-tame. 12 valandą pasivaišinsime sunešiais pietumis. Po pietų bus susirinkimas. Kadangi su sąjungietėmis dalyvauja ir vyrai pietų metu, moterų posėdžio laiku vyrai galės pasivaikščioti ir pasišnekėti. Pasibaigus susirinkimui bus linksmoji valandėlė. Pabendrausime ir padainuosime puikioje gamtoje prie ežerėlio. Lauksime ir svečių atvažiuojant.

Koresp.

KAIP GYVENA JAV EKSPREZIDENTAI

Išleidžiant į pensiją 39-jį JAV prezidentą Jimmį Carterį, spaudoje kiek pažvelgiama į JAV eksprezidentų gyvenimą. Sakoma, kad jų gyvenimas pagerėja, nors garbė kiek ir sumažėja.

Eksprezidentas J. Carter pensijos į metus gaus 69,630 dolerių ir 150,000 dolerių savo štabo išlaikymui. Po 30 mėnesių, arba po pustrečių metų, štabui išlaikyti į metus gaus tik 96,000 dolerių. Tokį atlyginimą gauna ir kiti JAV eksprezidentai: R. Nixonas ir G. Fordas. Eksprezidentams ir jų adjutantams apmokamos kelionės išlaidos. Nepasakyta, ar apmokamos kelionės, kurios surištos su valstybės tarnyba, ar ir kitos. Jų štabų pareigūnų kelionės apmokamos valdiškais pinigais. Kai pastarieji du eksprezidentai keliauja partijos ar kokio nors klubo reikalais, jiems kelionės išlaidas apmoka partijos štabas ar tas klubas. Apmokamos ir kitos išlaidos. 1978 už spaudą sumokėta: R. Nixonui — 937 dol., G. Fordui — 1,295 dol.

Kokią piniginę paramą gaus J. Carteris įsikūrimui — nežinia, nes tos sumos nevienodos. G. Fordas paprašė Kongreso eksprezidentui R. Nixonui įsikurti 800,000 dolerių, bet Kongresas paskyrė tik 200,000 dol. Tiesa, J. Carteris išeina į pensiją, nes jis pralaimėjo rinkimus, o R. Nixonas buvo priverstas išeiti į pensiją.

Kaip žinoma, kai R. Nixonas dar buvo prezidentu, valstybiniais pinigais buvo sumodernintos jo nuosavyės: "Baltieji rūmai" vakaruose, San Clemente, Kalifornijoje. Tuos rūmus su erdvia sodyba jis buvo pirkęs už 300,000 dolerių, o 1979 juos pardavė už 3 mil. dol. Panašiai buvo sumoderninta ir jo vasarvietė Floridoj. Ją taip pat pardavė 10 kartų brangiau negu už ją buvo mokėjęs. Ar visi JAV buvę prezidentai savo nuosavybes sumodernino valstybiniais pinigais — nežinia. Kai dėl R. Nixono nuosavybių sumoderninimo buvo daroma priekaištų, kad švaistomi valstybės pinigai, vienas saugumo pareigūnas pasakė, kad JAV prezidento laidotuvės kainuoja brangiau, negu jų apsaugai sumodernintos nuosavybės.

JAV eksprezidentai turi ir privačių pajamų. G. Fordas per savo eksprezidentavimo laikotarpį yra uždirbęs 18,000 dolerių už pasakytas kalbas. Vienos etninės grupės klubai už pasakytą kalbą moka 2,000-3,000 dolerių. R. Nixonas honorarų neima. Jis 1978 savo fotografijų padauginimui išleido 1,500 dolerių, o raštinės reikalams — 10,000 dolerių. Kodėl didelės raštinės išlaidos? Sakoma, kad JAV eksprezidentai gali rašyti atsiminimus. Tam reikalinga rašomoji medžiaga. Šiais metais numatoma, kad R. Nixonas ir G. Fordas išleis 340,000 dolerių, neskaitant jų pensijų ir išlaidų štabams išlaikyti. Nepasakyta, ar jie kartu išleis tokią pinigų sumą, ar kiekvienas po tokią sumą (T.St. 1980. XI .30, B.3).

Kai kurie JAV eksprezidentai yra milionieriai, kurie gauna stambias sumas palūkanų. Ar jie už jas moka valstybinius mokesčius — nežinia. Tiesa, R. Nixonui, kai jis dar buvo prezidentu, buvo prikaišiota, kad jis buvo nepilnai sumokėjęs valstybinius mokesčius. Tuo labiau jie dabar turėtų sumokėti visus mokesčius nuo gaunamų pajamų.

General Service Administration (GSA) įstaigos vadovas R.A. Biatek, kurs rūpinasi JAV eksprezidentų ekonominiais reikalais, sako, kad JAV eksprezidentai yra nepaprasti žmonės, todėl ir jų išlaidas sunku tiksliai apskaičiuoti, bet jas reikia apmokėti. Eksprezidentų statusas yra toks, kad jų atžvilgiu reikia išlaikyti reikiamą mandagumą. Betgi dėl tų išlaidų kartais iškyla nesklandumų

J. V.

TAUTINĖ KINIJA

JONAS MIŠKINIS

Į tautinės Kinijos atsiradimą pirmiausia tenka žvelgti iš istorinės perspektyvos. Ji gimė svetimame krašte — Formozoje. Formoza yra Ramiojo vandenyno sala, kurią 16 amžiuje atrado portugalai; kurį laiką ji priklausė ispanams, vėliau ją užvaldė olandai. Tačiau 17 šimtmečio viduryje europiečiai buvo išvyti ir Formoza atiteko tuometinei monarchinei Kinijai. Kinai kariaudami su japonais 1695 m., pralaimėjo karą prieš japonus ir Kinija turėjo Formozos salą atiduoti Japonijai. Japonai, tapę šios salos šeimininkais, ėmė ją tvarkyti pavyzdingai sutvarkė žemės ūkį, nutiesė daug gerų kelių, pristatė daug namų naujai įkurtuose miestuose ir visoj saloj įvedė elektrą.

Kai kinijoje siautė pilietinis karas ir kai Čiang Kaišekas pralaimėjo, jam teko su savo kariuomenės likučiais trauktis. Čia jam pagalbon atėjo JAV ir Anglija. 1943 m. Kairo konferencijoje Amerikos prezidentas Rooseveltas ir Anglijos ministeris pirmininkas Churchilis Formozą pavedė Čiang Kaišeko vyriausybei ir Formoza pasivadino Tautine Kinija.

Daugumas Formozos gyventojų yra mongolų rasės. Jie turi savo kalbą, papročius, kultūrą, tačiau dalinai jie buvo džiunglių gyventojai —iki japonų okupacijos vedė puslaukinį gyvenimą. Tačiau po ilgesnio laiko susimaišė su japonais, kiniečiais ir tapo sėsliais, sudarydami per 7 milijonus gyventojų. Nors jie dabar yra valdomi buvusio Čiang Kaišeko vyriausybės palikuonių, čionykščiai gyventojai nebenori veltis į tautinės Kinijos politiką. Gyventojai daugiausia verčiasi žemės ūkiu. Formozoje žemė labai derlinga. Derlių nuima net tris kartus per metus. Klimato sąlygos geros ir palankios, augmenija puikiai tarpsta. Be to, čia labai plačiai išsivysčiusi žvejyba, gerai veikia pramonė, prekyba ir patogus susisiekimas. Gyvenimo standartas aukštas. Žodžiu gyvenimas čia geras ir nebrangus. JAV intensyviai remiant pajamos augo gana sparčiai. Šiuo metu gausu nacionalistų kinų, kurie šiam kraštui duoda gyvybinį impulsą. Tautinė Kinija turi gan gerai apginkluotą daugiau kaip dvejų trečdalių milijono kariuomenę. Mirusio Čiang Kaišeko svajonė buvo sunaikinti komunizmą Kinijoje ir atgauti kinų tautai prarastąją laisvę. Tačiau tą Čiang kaišeko pasiryžimą daug kas vadino utopija. Tačiau vis vien reikėjo išspręsti Formozos — Taivano likimo politinę problemą, kad nepriklausomas Taiwanas pajėgtų save pateisinti. Tačiau Rusijos sovietai atvira burna kudakino, kad komunistinė Kinija tučtuojau užimtų Formozą ir visiškai sunaikintų nacionalinę Kiniją. Ta propaganda ypač vyko Kruščiovo laikais. Sovietai norėjo išprovokuoti JAV. Kruščiovui staigai apsilankius komunistinėje Kinijoje ūmai ėmė niaukti Formozos dangus ir jos sąjų pakraščiuose pradėjo kristi komunistinės Kinijos bombos.

Tautinė Kinija — Taivanas per 40 metų sustiprėjo ne tik kariškai, bet ir ekonomiškai. Tačiau prieš kelerius metus vėl pūstelė jo nauji politiniai vėjai. JAV su komunistine Kinija užmezgė politinius, prekybinius ir kultūrinius ryšius. Taiwaną ištiko politinė krizė; politinių aplinkybių privers ta trauktis kevalan. Apie Tautinę Kiniją —Taiwaną ir toliau daug kalbama, spėliojama, rašoma pasaulinėj spaudoje — neigiamai ir teigiamai.

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

Simon's Travel

Praleiskite 11 dienų LIETUVOJE

Birželio 8 iki 22 d.

Vilnius — Kaunas — Trakai — Druskininkai
Anykščiai — Rumšiškės

13 DIENŲ SU GIMINĖM!!!

Gegužės 14 — 28 d. —— Gegužės 28 — Birželio 11 d.
Liepos 9 — 23 —— Liepos 23 — Rugpjūčio 6 d.
Rugpjūčio 13 — 27 —— Rugsėjo 3 — 17 d.

Telefonai — Chicago (312) — 673 - 5391 arba 654 - 4238
Toronto (416) — 537 - 3060 arba 532 - 8772
Montreal (514) 669 - 8334
Telex 06 - 986766 TOR

Organizuoja: **SIMON'S TRAVEL**
2385 Dundas St. W.
Toronto, Ont., Canada M6P — 1X2

Taip pat sutvarkome: Iškvietimus į ir iš Lietuvos.
Didesnius pirkinius giminėms Lietuvoje.

DR. ANTANAS KUČAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORĖ

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintoju paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu $16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

GAUTAS MAŽAS SKAIČIUS PARDAVIMUI KIPRO BIELINIO RAŠTŲ

— o —

1. TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA. 312 psl. Kaina su persiuntimu $3.50.
2. DIENOJANT. Spaudos draudimo laikų atsiminimai. Kauno gubernija prieš 100 metų. Kauno gubernija kapitalistinio ūkio laikais. Kražių skerdynės ir kiti. Knyga didelio formato, 464 psl. Kieti viršeliai. Išleista 1958 m. New Yorke. Kaina su persiuntimu $4.80.
3. PENKTIEJI METAI. Revoliucinio Sąjūdžio slinktis ir padariniai. Didelio formato, 592 psl. Kieti viršeliai. Išleista 1959 m. New Yorke. Kaina su persiuntimu $4.80

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL. 60629

Illinojaus gyventojai prideda 6% Valstijos mokesčio prie kiekvienos knygos.

AMBER

The Golden Gem of the Ages

By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atžymėjimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL—VAZNELIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintaro reikalu lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 290 pusl., kieti viršeliai. Graži dovana kiekvienai progai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu $28.10. Illinois gyventojai dar prideda $1.62 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

CLASSIFIED ADS

HELP WANTED — MOTERYS

Position available for
Experienced Waitress
at —
HEALTHY FOOD LITHUANIAN RESTAURANT
3236 South Halsted Street
TEL. 326-2761
Call or apply in person
10 a.m. to 8 p.m.

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pagerėjusios geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629
TEL. — WA 5-2787

TONY PIET
Pontiac – Datsun
6633 S. WESTERN AVE.
Nauji ir vartoti automobiliai.
Kreipkitės į ARMANDO NACIŲ
Lietuviams geriausios kainos ir patarnavimas.
Tel. 434-8200

už apdraudą nuo ugnies ir automo- 10% — 20% — 30% pigiau mokėsit bilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. — GA 4-8654

NURSERY SCHOOL
CHILD CARE
Kiddie Kove is a professional nursery school. Lowest price on the Southwest side. Open 5 days a wk., 6 a.m. to 6 p.m. Open Sat. 7 to 1 p.m. Enrollment now open. **6602-4 S. Kedzie, 434-2120**

MISCELLANEOUS

NAMŲ APŠILDYMAS
Įstatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius į gazinius.
ALBIN BANYS, Tel. 447-8806

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir valikuojame visų rūšių grindis.
Tel. RE 7-5168

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue, Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5900

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood, tel. 254-7456
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galit kalbėt lietuviškai palikit pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

REAL ESTATE
BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Draudimai — Valdymas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

3-jų butų mūr. Evanstone. 20 metų. Gražiai išlaikytas. Arti ligoninių ir universitetų. $130,000.
ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 WEST 63rd STREET
Tel. 436-7878 ar 839-5368

Ford City condominium
Gražus 2-jų miegamų. Visur kilimai. Salionas, valgomasis, didelė virtuvė, 1½ vonios. Šaldytuvas, virimui kronis, indams plauti maš. Oro vėsinimas. Maudymosi baseinas, tenisas. **$43,500.** Nuolaida perkant grynais. **Skambinkit 585-2014 arba 581-1807.**

IEŠKO NUOMUOTI
Vienam asmeniui reikalingas 3-jų kambarių butas pirmam aukšte. Marquette Parke tarp 68-os ir 71-os bei Campbell ir Talman. **Skamb. 471-2046**

IŠNUOM. 3-jų kamb. butas vyresnio amžiaus asmeniui.
2509 W. 66 St. — Telef. 476-8724

DĖMESIO
VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais.
DRAUGAS,
4545 W. 63rd Str.,
Chicago, Ill. 60629

PREKYBININKO KELIU
Jonas Karvelis
Prisiminimai 1905 - 1977
Didelio formato, 456 pusl. Kieti viršeliai. Autoriaus leidinys. Spaudė Morkūno spaustuvė 1979. Kaina su persiuntimu $13.60. Illinois gyventojai dar prideda 73 ct. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

FELIKSAS BREIMERIS
SKAMBANTIS LAIKAS
Lenktynės ir šypsenos. Gyvenimo bangose. Veidu į Lietuvą. Eilėraščiai svetimomis kalbomis. 72 pusl. Spaudė Morkūno spaustuvė. Kaina su persiuntimu $3.48.
Užsakymus siųsti "DRAUGO" adresu.

Intymiąsias meilės paslaptis ir gilią gyvenimo išmintį vaizdingai atskleidžia klasiškas, pasaulinio garso kūrinys
ŠEKSPYRO SONETAI
Į lietuvių kalbą pirmą kartą išvertė A. Tyruolis, Goethės, Šilerio, Dantės ir kitų klasikų vertėjas. Su Šekspyro atvaizdu, autografu, išsamia įžangine studija ir sonetų paaiškinimais. 176 psl., kietais drobės viršeliais.
Kaina $3.00. Gaunama "DRAUGE"

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dien. "Draugo"

SOVIETŲ GRĖSMĖ EUROPOS ŠIAURĖJE

Pastaruoju laiku apie Europos šiaurę mažai kalbama; pasaulio dėmesys nukreiptas į Artimuosius Rytus, į Afganistaną, į Lenkiją. Tačiau negalima užmiršti Europos šiaurės, ypač po to, kai Vakarų žvalgybai pateko į rankas sovietų planas įsibrauti į Europą per Suomiją.

Po NATO "Anorac Express" manevrų Norvegijoje, kuriuose dalyvavo 20,000 karių iš 7 valstybių, Norvegijos vyriausybė nutarė rasti vietos išdėstyti savo teritorijoje JAV amfibijų brigadas. Šis nutarimas sukėlė nerimą Sov. Sąjungoje ir ji apkaltino Skandinavų kraštus neprisilaikymu susitarimų: "Jūs prižadėjote į savo teritoriją įsileisti svetimą kariuomenę tik atsiradus pavojui iš išorės, o mes gi jums negrasiname...".

Gerai žinoma, kad Sov. Sąjunga niekad niekam negrasina — paprastai raudonoji armija įsibrauna į svetimas valdas be jokių įspėjimų. NATO vyriausias vadas Rodgers taip pat pažymėjo, kad Varšuvos Paktas sutelkė Europoje daug kovingų dujų, o NATO dar nepasiruošė gynybai nuo jų.

Bet "sovietinės dujos" tai tik mažmožis. Pastaruoju laiku Sovietų Sąjunga žymiai sustiprino savo karines pajėgas Europos Šiaurėje ir dėl to nerimauja Skandinavų valstybės.

Dabar Murmanske laikomas pats stipriausias sovietų karo laivynas: **70 stambių jūros laivyno vienetų. Tarp jų vienas laivas — lėktuvnešis, 9 raketiniai kreiseriai, 49 pagalbiniai laivai ir keli šimtai mažesnių laivų. Juos aptarnauja 116.000 vyrų įgula. Murmanske taip pat laikoma 200 povandeninių laivų — ⅔ atominio povandeninio laivyno. Be to, Kolos pusiasalyje sukaupta ⅔ sausumos strateginių pajėgų. Prie jų priskirta 20 talimo skridimo bombonešių. Europos Šiaurėje Sav. Sąjunga laiko per 10 pilnų divizijų. Per kanalą iš Murmansko į Leningradą ir į Baltijos jūrą gali nepastebėtas praplaukti kiekvienas laivas. Murmanske laikomi 3 atominiai ledlaužiai galį visuomet išvesti karo laivus į Beringo jūrą.**

Visa tai rodo, kad į Šiaurės Europą sovietiniai valdovai yra nukreipę savo dėmesį ir kad Skandinavijos kraštai, kurie anksčiau ir girdėti nenorėjo apie svetimą kariuomenę bei NATO atomines pajėgas savo teritorijoje, dabar klausosi savo sąjungininkų patarimų. Dabar anglai, kanadiečiai ir amerikiečiai gali Skandinavijoje sukrauti nors ir ribotu kiekiu šaudmenis karo atvejui. Yra galimybių, kad jie sutiks leisti išdėlioti jų teritorijoje ir atominius ginklus.

(Iš "Russkaja Mysl" 1981. I. 15 d. Nr.). T.

Padangių satelitų sekimas

Sunku patikėti, kad tolimoje erdvėje skrieja 1.100 satelitų, paties žmogaus paleistų, kurie sukasi apie mūsų gyvenamą planetą. 700 iš jų turi mokslinę paskirtį —stebėti atmosferą ir padėti atspėti oro pasikeitimus ir net padėti laivų navigacijai, ar perduoti iš įvairių pasaulio kampų žinias. Tačiau likusieji 400 satelitų turi grynai karinę paskirtį, kuriuos labai atidžiai seka NORAD agentūra (North American Air Defense Command). Sekimo pagrindinė būstinė yra įrengta Cheyenne kalnuose, Colorade, iš kurios moderniškiausi instrumentai nepaliaujamai seka tolimąją erdvę.

NORAD tikslas: perspėti JAV ginkluotas pajėgas ir kartu Kanados apie gresiantį iš oro pavojų. 1957 m. Sovietų Sąjungai paleidus į erdvę pirmąjį Sputnik, buvo įsteigta NORAD agentūra padangių satelitų sekimui.

Susidaro nemažas pavojus, kad iš erdvės patekęs į žemės atmosferą koks nors objektas gali sužadinti raketų paleidimo sistemą, kuriai pradėjus veikti, iš priešo tikrai susilauktume atkirčio. Praktiškai tokių atsitikimų pusantrų metų bėgyje buvo 3.800, bet laikui susigriebus netikėtumų neįvyko. Bet 147 atsitikimai buvo labai įtartini ir net buvo laukiama pirmųjų priešo oro puolimų, tik kantrybė išgelbėjo nuo staigmenų.

NORAD savo pagrindinėje būstinėje laiko visų satelitų surinktas žinias ir jų metrikaciją ir jų neišleidžia iš savo budrių akių. Tačiau ir radaras nėra pajėgus visus juos susekti, jis pagauna apie 200, kurie skrieja 1000 mylių radiuse. Daugiau informacijų suteikia fotografavimas specialiais aparatais (Baker-Nunn), kurie pagauna erdvėje visus saulės apšviestus kūnus, nors jie būtų tik futbolo sviedinio didumo ir skristų 200.000 mylių aukštyje.

Nuotraukų išaiškinimas užtrunka kurį laiką, ir tas sugaišimas gali būti priešo laimėjimas. Idant nepraradus to brangaus laiko satelitų sekime, Hawajų saloje Maui yra įruoštas 48 colių teleskopas su labai jautriais infraraudonais spinduliais, kurių žmogaus akis nebepagauna, nes jie susidaro už raudono spektro lauko, bet aparatai juos pagauna. Gautos nuotraukos tuojau sulyginamos su vyr. būstinėje turimomis informacijomis. Vis dėlto sekime atsiranda spragų, pv. iš sekimo akiračio dingo japonų paleisti telekomunikacijos satelitai — Satcome III ir Ayame II. Jų kuris laikas nebepagauna jokie spinduliai ir yra spėjama, kad jie pametė savo orbitą ir nukeliavo į begalinę erdvę. Nuolat gausėjant erdvėje satelitų skaičiui, sunkėja ir NORAD uždavinys juos sekti, nežiūrint, kad budima ištisas 24 val. Bet sekti reikia, nes gynybos departamentas įtaria, kad Sovietų Sąjunga jau kuris laikas bando savo vadinamus "medžiotojus" satelitus, norėdama sužaloti JAV satelitus, skraidančius virš Rytų Europos.

Žvalgyba tvirtina, kad vieną JAV satelitą jau pavyko nutildyti Sovietų Sąjungai radijo bangomis, priartinus "medžiotoją" ir jį susprogdinus. Pasipylęs geležies laužas ir smulkūs šratų debesys sugadino aparatūrą ir jo veikimas sustojo.

Todėl iškilus konfliktui ir Sovietų Sąjungai pavykus nutildyti JAV satelitus, susidarytų didelis pavojus gynybos sistemai, nes nebūtų laiko pranešti apie artėjantį pavojų.

P. Indreika

MEDICINA KALNUOSE

Kovo 7—14 dienomis laisvojo Pasaulio lietuvių gydytojų s-ga turėjo savo įprastąjį, AMA moksliškai pripažintą, žiemos seminarą, šiemet pasirenkant Breckenridge, Colorado, 9600 pėdų virš jūros lygio (viršūnė 12.200). Suskrido ir suriedėjo 30 narių, o su šeimom ir svečiais susidarė net 130. Laimei, išvakarėse dar apsčiai prisnigo taip, kad atsisakiusieji pesimistai gailisi ar bent turėtų gailėtis nedalyvavę, nes ne tik sniegas, bet ir oras pasitaikė pasakiškai palankus. Pradžioje neveikiantis artimesnysis liftas, nebaigtas viešbutis be žadėtos valgyklos ir baseino, taip pat šlubuojanti informacija kiek slėgė nuotaiką. Šovė galvon neprieteliška mintis: gal todėl A&L agentūrai ir atstovavo ne lietuvė . . .

Mokslinei programai sėkmingai vadovavo dr. Arvydas Vanagūnas, vidaus ligų klinikinis profesorius - asistentas ir gastro-enterologijos specialistas trijose Northwestern universitetui mokslinių požiūrių priklausančiose ligoninėse - klinikose (Columbus-Cuneo-Cabrini) Chicagos šiaurėje. Sąskrydžio bendra tema buvo "Problemos infekcinėse ligose". Pats dr. Vanagūnas kruopščiai gvildeno bakterinius plaučių uždegimus, taip pat kepenų virusinių pakenkimų naujesniąsias diagnostines, gydymo bei apsisaugojimo priemones. Jo artimas kolega, tokio pat mokslinio laipsnio, dirbąs minėtame trilypiame sveikatos centre NU ir Illinois un-to inkstų ligų specialistas dr. Robertas Hečeris nagrinėjo šlapimo takus ir jų infekcijas. Dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė, oftalmologijos profesorė - asistentė Toronto universitete, apibūdino akių ligas naujagimiuose. Dr. Lenius Jurgis Bendikas, oftalmologas Lutheran Gen. Hosp., Park Ridge, Ill., palietė išorinius akių uždegimus. Dr. Mindaugas Griauzdė, turįs šalia medicinos ir farmakologijos daktaratą, šiuo metu besitobulinąs chirurgijoje Cook County ligoninėje Chicagoje, apžvelgė minkštųjų audinių ir operatyvines infekcijas. Dr. Jolanta Peckienė, greitosios pagalbos specialistė, gvildeno staigiąsias ir neatidėliotino gydymo reikalaujančias infekcijas. Dr. Gailius Skrinskas, gastroenterologas iš Toronto, iškėlė infekcinių viduriavimų visus anksčiau neatpažintus sukėlėjus. Dr. Mindaugas Vygantas, akies tinklainės specialistas, svarstė palankiuosius ir proginius-oportunistinius akių uždegimus.

Liko daug laiko ir slidinėjimui, tiek nuokalniniam (downhill, alpine), tiek ir lyguminiam (cross-country, nordic), netgi slalom lenktynėms. Dr. F. Kaunas parsivežė NASTAR Nat. Standard Races du (Copper Mountain ir Keystone) aukso ir vieną (Breckenridge) sidabro medalius. Vakarais vykdavo gyvos profesinės ir organizacinės-visuomeninės diskusijos.

Sekantis "Medicinos" numeris (red. dr. Vacys Šaulys) numatomas išleisti LPLGS-gos (pirm. dr. Domas Giedraitis) rugsėjo 5—6 d. Chicagoje įvykstančio suvažiavimo proga.

Iki pasimatymo rugsėjo pradžioj Chicagoje, o kovo pradžioj Vail, Colorado.. **FerVyKa**

Ir dieną žvaigždės yra danguje, bet mes jų nematome; mes jas tepastebime giedriais vakarais; taip ir Dievą mes tegalime pamatyti tik gyvenimo dienos pabaigoje.

Šv. Augustinas

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Illinojaus gyventojai prideda $1.50 valstijos mokesčio.

LIETUVOS BAŽNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija

BRONIUS KVIKLYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAŽNYČIŲ serijos leidžiamų knygų.

"Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir palikti ateities kartoms galimai tikresnį ir neiškreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškų religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę"—tai kaip rašo autorius knygos įvadoje.

Leidinys gerai paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvų ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išeivijoje. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuvė. Spausdino MORKŪNO spaustuvė. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu **$22.50. Illinois gyventojai dar prideda $1.20 valstijos mokesčio.**

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Perskaitę Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

Mylimai motinai, uošvei ir senelei

A. † A. GRASILDAI JADVIRŠIENEI

mirus, liūdintiems sūnums PETRUI ir JONUI, ypatingai artimam mūsų darbų talkininkui, marčiai ANGELEI, ilgalaikei Liet. Dukterų draugijos vyriausiai seniūnei, anūkei LIDIJAI su ŠEIMA bei kitiems velionės artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ ĐIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-17 1-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

A. A.

SES. M. TIMOTHY, SSC
Mary Alice Audyaitis

Mūsų mylima Seselė mirė Villa Joseph Marie, Holland, Pa. 1981 m. balandžio 3 d.

Velionė buvo duktė Martino ir Jievos (Cibirkaitės) Audyaitis.

Į vienuolyną įstojo iš Šv. Roko parap., Brockton, Mass. Vienuolyne išgyveno 53 metus.

Paliko nuliūdime Šv. Kazimiero Seseris, brolį Martin Audyaitis, brolienę Helen, Brockton, Mass., ir jų šeimas, taipgi kitus giminės, mokinius ir pažįstamus.

Velionė bus nulydėta į koplyčią trečiad., balandžio 8 d. 7:00 val. vakare, laidotuvės įvyks ketvirtadienį, balandžio 9 d.

Gedulingos pamaldos prasidės 9:30 val. ryto Šv. Kazimiero Seserų koplyčioje, 2601 W. Marquette Road, Chicagoje. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Prašome gimines, Seselės mokinius ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse ir pasimelsti už a. a. Seselės sielą.

ŠV. KAZIMIERO SESERYS
ir
Audyaičių šeima

Laid. direkt. John Evans, Jr., telef. — 737-8600.

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

PADĖKA

A. † A.

POVILAS MASIOKAS

Mūsų mylimas vyras, tėvas, uošvis ir senelis mirė 1981 m. kovo 2 d. ir buvo palaidotas kovo 5 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoj.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kan. Vaclovui Zakarauskui, kuris atlaikė gedulingos pamaldas už jo sielą ir palydėjo velionį į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą.

Nuoširdus dėkui visiems pareiškusiems mums toje liūdesio valandoje užuojautą asmeniškai ir per spaudą.

Dėkojame kunigams atsilankiusiems koplyčioje. Taip pat nuoširdi padėka Seselėms Kazimierietėms už maldas koplyčioje ir bažnyčioje.

Dėkojame Juozui Paliučiui už kalbą pasakytą koplyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame Šv. Vardo dr-jos nariams atsilankiusiems koplyčioje. Taip pat nuoširdus ačiū Marquette Parko Liet. namų Savininkų dr-jos nariams atsilankiusiems koplyčioje.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direkt. Steponui C. Lack-Lackawicz už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

ŽMONA, DUKTĖ, ŽENTAS ir ANŪKAI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS
Gordon Funeral Home
1729 S. HALSTED STREET Tel. 226-1344

A. † A.

GRASILDA JADVIRŠIENĖ

Gimusi — PREIDYTĖ

Gyveno Marquette Parko apylinkėje.

Mirė balandžio 5 d., 1981, 3 val. ryto, sulaukus senatvės.

Gimė Lietuvoje, Panevėžio apskrityje. Amerikoje išgyveno 32 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnūs — Jonas ir Petras, marti Angelė; anūkė — Lydia, jos vyras dr. Mindaugas Griauzdė; Lietuvoje duktė — Adelė su šeima; ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė — Tėvų Pranciškonų rėmėjų ir Altoriaus Puošimo draugijoms.

Kūnas pašarvotas Lack (Lackawicz) koplyčioje, 2424 West 69 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį — bal. 8 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašome nesiųsti gėlių.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: SŪNŪS, DUKTĖ, MARTI IR ANŪKĖ.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs, tel. 737-1213.

APLINK MUS

× **Ses. M. Bernardos,** Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narės, žymios muzikės ir ilgametės muzikos mokytojos, pora kompozicijų yra įtraukta net į lietuvišką Mišiolą, kurį kiekvienos dienos naudojimuisi rengiasi išleisti Liet. Kunigų vienybė. Mišiolo muzikinę dalimi rūpinasi kun. prof. Ladas Budreckas.

× **Balfo Chicagos apskrities** skyrių atstovų suvažiavimas kovo 29 d., Vyčių salėje buvo gausus atstovų skaičiumi — dalyvavo 127 atstovai. Suvažiavime išrinkta apskrities valdyba ir kontrolės komisija 1981-82 metų kadencijai. Balandžio 2 d. apskrities valdybos posėdyje pasiskirstė pareigomis: Stasys Vanagūnas — pirmininkas, Juozas Mackevičius — I vicepirm., Feliksas Sereičikas — II vicepirm., Bronius Andriukaitis — iždin., Kostas Januška — sekr., Grožvyda Giedraitytė — protokolų sekr., Ignas Serapinas — spaudai ir informacijai, Kazimieras Rožanskas — parengimų vadovas, Juozas Bagdžius — parengimų vadovo pavad.

× **Dail. Juozas Sodaitis** savo kūryboje ypač mėgsta liaudies dainų motyvus. Jo tapybinės grafikos darbus turėsime progos pamatyti Jaunimo centro ruošiamoje parodoje, kuri bus atidaroma Čiudlionio galerijoje penktadienį, balandžio 24 d. 7 val. vak.

× **Registruojami abiturientai,** norį dalyvauti šio pavasario abiturientų pristatymo lietuviškai visuomenei ir jų susipažinimo baliuje. Balių ruošia LMKF Chicagos klubas, talkinant abiturientų motinų komitetui, kurį sudaro Vida Meiluvienė, pirmininkė, Lilė Juzėnienė, Gražina Traškienė, Jonė Valaitienė ir Irena Valaitienė. Šiu metu motinų komitetas siuntinėja anketas tiems abiturientams, kurių pavardės ir adresai yra žinomi, tačiau jei kas žinotų Chicagos ar jos apylinkių daugiau abiturientų, prašoma rengėjoms pranešti.

× **Rytoj atvyksta.** Rašytojas Antanas Gustaitis, "Mėnulio užtemimo" autorius iš Bostono atvyksta į Chicagą. "Mėnulio" užtemimo" spektakliai rengiami balandžio 11, 12 dienomis Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti. (pr.).

× **Korporacija Giedra** pristato filmą "Alicija Rūgytė — pedagogės portretas". Filmo pristatymas, akademija ir vaišės bus sekmadienį, gegužės 3 d., 5 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje. (pr.)

× **Jei SKILANDŽIŲ tau tik reik, tuoj pas Petrą ir užeik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrelės, kumpiai, aviena, veršiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 436-4337. (sk.)**

× **Liet. Mot. Fed. Chicagos klubo narių susirinkimas** įvyks balandžio 12 d., Verbų sekmadienį, 2 val. popiet Lietuvių tautiniuose namuose. Programoje inž. Vytenis Statkus parodys skaidres ir papasakos apie Australiją. Narės ir svečiai prašomi dalyvauti. (pr.).

× **Kipro Bielinio** parašyta "TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA SOVIETŲ RUSIJA". **Draugas** šiomis dienomis gavo mažą knygos kiekį pardavimui. **Kaina su persiuntimu $3.25. Rašyti Draugo adresu.**

× **"Chicago Tribune"** balandžio 4 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriame primenamas 7 metams kalėti nuteistas čikagietis V. Skuodis.

× **Rašytojo Antano Gustaičio** literatūros vakaronė rengiama šį penktadienį 8 val. vak. Jaunimo centro kavinėj. **Autorius** publiką juokins ar virkdys naujausiais savo eilėraščiais ir feljetonais. Intensyvių pergyvenimų vakarui kviečia santariečiai - šviesiečiai.

× **Šv. Kryžiaus ligoninėje** kovo 25 d. buvo filosofinės paskaitos, kaip reikia vadovauti katalikų ligoninėms. Paskaitomis rūpinosi Amerikos katalikiškų ligoninių draugijos vadovybė ir taikė visam administraciniam personalui.

× **Stasys Pabrikis,** Cleveland, Ohio, pratęsdamas prenumeratą, pridėjo 10 dol. auką lietuviškos spaudos paramai. Po 8 dol. — E. Zatorskis, Windsor, Ont., Kanada, Aleksas Kabliauskas, Hickory Hills, Ill., ir Ernest Lengnikas, Hamilton, Ont., Kanada. Visiems nuoširdus ačiū.

× **Algis Žemaitis,** Bowie, Md., A. Stuoka, Fountain Hills, Ariz., atsiuntė po 5 dol. aukų. Po 3 dol. — Akvilina Šiurna, J. Gramas ir Antanas Kauspėdas. Po 2 dol. — St. Valaitis, Aleksas Sabaliauskas ir Vincas Kamaitis. Labai ačiū.

× **J. Palšis Pr. Janulis,** čikagiškiai, A. Sakas, Lanncaster, Ohio, B. Vadopolienė, Westchester, Ill., B. Vaškelis, Easton, Pa., užsisakė naujausių leidinių.

× **Vytautas Kubilius,** Bolingbrook, Ill., P. Jasevičius, East Chicago, Ind., atvyko į "Draugą", įsigijo naujausių leidinių už didesnes sumas.

× **Kęstutis Ječius,** Villa Park, Ill., Akademinio Skautų sąjūdžio Kaziuko mugės administratorius, atsiuntė 942 dol. už parduotas knygas Kaziuko mugėje. Knygos buvo paimtos pardavinėjimui iš "Draugo". Dėkojame už meilę lietuviškai knygai.

Prof. dr. Tomas Remeikis kalba savo naujausios politinės knygos apie ok. Lietuvą supažindinimo vakaronėje Los Angeles lietuviams.

Nuotr. A. Gulbinsko

× **Šv. Kazimiero seselių kongregacija** renka medžiagą apie kazimieriečių steigėją Mariją Kaupaitę, bandant užvesti jos beatifikacijos bylą. Kas su Motina Marija susirasinėjo, ją pažino arba apie ją turi žinių, prašomi kreiptis: General Superior, 2601 Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629.

× **Danutė Eidukienė** praves margučių konkursus Jaunimo centro velykiniuose pusryčiuose, kurie įvyksta verbų sekmadienį, balandžio 12 d. Jaunimo centro mažojoje salėje. Apie savo dalyvavimą velykiniuose pusryčiuose prašome paskambint jau dabar Jaunimo centrui 778-7500 arba Reginai Kučienei 778-0358. **(sk.).**

Marijonų bendradarbių dalis po savo pamaldų prie Marijonų koplyčios. Nuotr. J. Duobos

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MARIJONŲ BENDRADARBIŲ SEIMAS

Metinis 54-tasis Marijonų bendradarbių seimas buvo balandžio 6 d. Marijonų koplyčioje prasidėjo 11 val. ryto šv. Mišiomis, kurioms vadovavo kun. V. Bagdanavičius, koncelebruojant kartu provinciolui kun. J. Dambrauskui ir bendradarbių dvasios vadovui kun. J. Duobai. Skaitymus atliko br. Vincas Žvingilas, o evangeliją skaitė kun. J. Duoba. Pamokslą sakė kun. V. Bagdanavičius, iškeldamas rūpestį naujais pašaukimais į vienuoliją ir į bendradarbių eiles. Jeigu iš Kristaus žodžių ant kryžiaus "Mano Dieve, mano Dieve, kodėl mane apleidai" kyla lyg ir apleidimo baimė, tai reikia prisiminti, kad nei Kristaus kančios metu, nei žmonių jų reikaluose Dievas neapleidžia. Todėl reikia visiems ištikimybės, pasitikėjimo ir ištvermės maldoje, jeigu ir labai ilgai, atrodytų, malda neišklausoma. Iš tikrųjų Dievas veikia žmonėse ir jų maldose, kad ateitų nauji žmonės, naujos kartos ir vėl tęstų apaštalinį darbą.

Šv. Mišių metu vargonais grojo ir gavėnios giesmėms vadovavo muz. Marija Mondeikaitė-Kutz.

Po šv. Mišių buvo bendri pietūs, kuriuose dalyvavo didelis būrys bendradarbių, svečių, beveik visi marijonai. Prieš pietus kun. J. Duoba sukalbėjo maldą. Pietų pabaigoje bendradarbių apskr. pirmininkė Anastazija Snarskienė supažindino su visais svečiais, kiekvienam rasdama tinkamą žodį pasakyti ir visus gerai nuteikti. Pietums pasibaigus, maldai sukalbėti buvo pakviestas "Laivo" žurnalo redaktorius kun. J. Vaškas.

Po pertraukos apie 1:45 val. prasidėjo seimo posėdis. Seimą atidarė pirmininkė A. Snarskienė, pakviesdama dvasios vadą sukalbėti maldą, o seimui vadovauti — žurn. Stasį Piežą. Į prezidiumą buvo pakviesti pirm. A. Snarskienė, vicepirm. P. Tamošiūnienė, sekr. St. Kaulakienė ir provinciolas kun. J. Dambrauskas. Seimo vadovas S. Pieža savo įžanginiame žodyje pabrėžė, kad reikia rūpintis ir veikti trimis kryptimis: veikla kartu su Marijonų vienuolija, naujais pašaukimais ir arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacija.

Į mandatų komisiją buvo pakviesti: Ona Paurazienė, Leonas ir Viktorija Leone.

Po to prasidėjo ilgesni ir trumpesni sveikinimai. Šv. Kazimiero seserų vienuolijos ir jos rėmėjų vardu sveikino ses. Perpetua ir ses. M. Salesia, pranciškiečių — ses. Frances Gribas, pranciškiečių rėmėjų vardu jų pirmininkė Sabina Klatt, Aušros Vartų par. vardu kun. J. Savukynas, kviesdamas kartu su juo melstis už bendradarbius, už kenčiančią Lietuvą, už disidentus, kovojančius dėl savo tikėjimo. Vėliau dar sveikino iš Kenoshos atvykęs šv. Petro par. klebonas ir marijonų viceprovinciolas kun. S. Saplis.

Pereito seimo protokolą skaitė sekr. S. Kaulakienė. Jis buvo vienbalsiai priimtas.

Paskirų skyrių atstovės sveikino seimą, kartu pridėdamos ir aukų. Marquette Parko skyriaus vardu sveikino P. Gedvilienė, Bridgeporto M. Janavičienė, Brighton Parko — Skrebutienė, Cicero — P. Tamošiūnienė, Town of Lake — A. Snarskienė.

Provinciolo kun. J. Dambrausko sveikinimo žodis buvo ypač nuoširdus. Jis priminė, kad reikia melstis už pašaukimus į vienuoliją, bet ypač melstis, kad arkiv. J. Matulaičio beatifikacijos byla būtų greičiau užbaigta ir jis paskelbtas šventuoju. Reikia rašyti Šv. Tėvui laiškus ir prašyti pagreitinimo bylai vesti. Padėkojo visiems, ypač S. Piežai, A. Snarskienei ir kt. Dar trumpus sveikinimo žodžius tarė "Draugo" administratorius kun. P. Činikas, šiuo metu jo pareigas einąs kun. P. Cibulskis, kun. J. Duoba, br. Vincas Žvingilas.

Pabaigoje platesnį pranešimą padarė apskričio pirmin. A. Snarskienė, visoms ir visiems padėkodama už darbus ir atsilankymą į seimą, ypač ses. kazimierietėms, pranciškietėms, skyrių pirmininkėms ir visoms rėmėjoms. Priminė, kad gegužės 6 d. bus susirinkimas, į kurį kvietė atsilankyti.

Valdyba liko ta pati: pirmininkė A. Snarskienė, vicepirm. P. Tamošiūnienė, sekr. St. Kaulakienė. Seimas dar nutarė prisidėti lėšomis prie knygos apie arkiv. Jurgį Matulaitį anglų kalba išleidimo.

Seimas ėjo labai sklandžiai ir krikščioniška nuotaika. **Ps.**

Marijonų bendradarbių valdyba su svečiais. Iš kairės (sėdi): provinciolas kun. Juozas Dambrauskas ir bendradarbių pirmininkė Anastazija Snarskienė, (stovi): vicepirmininkė P. Tamošiūnienė, seimo vadovas redakt. Stasys Pieža ir sekretorė Stella Kaulakienė. Nuotr. J. Duobos

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Cezaris Surdokas** iš Baltimorės, jau ankstyvoje jaunystėje įsijungęs Lietuvių katalikų visuomeninėje veikloje, kalbėjo ateitininkų suburtoje šv. Kazimiero dienos programoje Philadelphijoje. Tema lietė šventumo esmę, žmogaus gyvenimo tikrovės prieštaravimus ir ateitininkijos siekius šv. Kazimiero trumpo amžiaus fone. C. Surdokas temą dėstė suprantamai, labai konkrečiai ir įdomiai, šventumą įjungdamas žmogaus pajėgumo ribose, jo neperkėlęs į nepasiekiamus tolius. Svečio atsilankymas Philadelphijoje bus ilgai atmintinas.

— **Kun. Jurgis Degutis,** Šv. Andriejaus lietuvių parapijos klebonas Philadelphijoje, buvo pagerbtas surengtu parapijiečių pobūviu jo 70 m. amžiaus proga. Visos vietos, skirtos svečiams, buvo užimtos, daugeliui salėn netelpant. Kun. J. Degutis savo pastangomis, rūpesčiu, darbštumu, nuoširdumu ir lietuviškųjų problemų pilnu supratimu yra tapęs Philadelphijoje vienu svarbiausių mūsų gyvenimo centrų, taip pat vienu ryškiausių lietuvių parapijų klebonų JAV-bėse.

— **Liberty Federal Savings and Loan Ass'n.,** lietuvių įkurta ir jų iki šiol vadovaujama finansinė institucija Philadelphijoje, pasiekusi 200 milijonų vertę, gegužės pradžioje sulauks savo veiklos 80 m. jubiliejų. Visą veiklos laikotarpį ji gausiai rėmė Philadelphijos lietuvių pastangas finansais ir patarnavimais. Institucijos vyriausias vadovas (Chairman of the Board) yra K. Čeledinas, turįs mokslo laipsnius inžinerijoje ir teisėje.

— **Philadelphijoje pirmoji radijo programa** lietuvių kalba įsteigta prieš 50 metų. Šiuo laiku tradiciją tęsia Bendruomenės balsas, taip pat jau pasiekęs 30 m. amžių. Lietuviškųjų programų jubiliejui priminti gegužės 16 d. Lietuvių namuose bus akademija su koncertu.

— **Juozas Ratkus,** pirmiau gyvenęs Miami Beach, Fla., dabar Dania, Fla., minės savo 90 metų gyvenimo sukaktį. Jo draugai ruošia jam pagerbimą Lietuvių klube Miami, Fla., balandžio 17 d. J. Ratkus yra senosios kartos lietuvis, jaunas būdamas energingas veikėjas, spaudos žmogus. Rašė straipsnius, eilėraščius proza ir buvo laikraščių bendradarbis. Jo žmona Elena Verbela Ratkus, jauna būdama, veikė L. Vyčiuose, vėliau Moterų sąjungoje ir buvo centro iždininkė daugelį metų. Įsikūrus Miami, suorganizavo Moterų sąjungos 48 kuopą ir per 20 metų kuopai sumaniai pirmininkauja.

CHICAGOS ŽINIOS

BRANGSTA LAIKRAŠČIAI

"Chicago Sun-Times" dienraščio sekmadienio laida nuo balandžio 5 d. jau kainuos 1 dol., anksčiau buvo 75 ct. Taip pat ir "Chicago Tribune".

MERĖ MOKYKLOJE

Chicagos merė J. Byrne aplankė mokyklą, esančią Cabrini-Green butų kolonijos rajone. Atsisėdusi mokinių suole, kalbėjosi su vaikais apie naujas sporto programas. Savo dienorašty "Sun-Times" merė sakosi gaunanti grasinimų nužudyti.

GRĮŽO Į DARBĄ

Paskutiniai 32 miesto tarnautojai, kuriuos merė buvo daugiau kaip prieš metus politiniais sumetimais pašalinusi iš darbo, jau grąžinti į tarnybas. Chicagos miestui tas eksperimentas kainavo pusę milijono dolerių, užmokant už praeitą laiką ir mokant atlyginimą advokatams.

NEPASITENKINIMAS POLICIJOJ

Chicagoje prieš keletą dienų 100 policininkų pakelti į seržantus. Paaukštinimas padarytas ne pagal tai, kuris geriau išlaikė egzaminus, o pagal rasinį procentą: 60% baltų ir 40% mažumų. Dėl to yra nepasitenkinimų.

SAUGESNIS SUSISIEKIMAS

Chicagos miesto susisiekimas 1980 metais buvo saugiausias iš visų 33 paskutinių metų. Tebuvo 5.7 nelaimės kiekvienoms 100,000 mylioms nuvažiuoto kelio.

SPECIALUS TEISMAS

Chicagoje sudarytas specialus teismo padalinys, 113 W. Chicago, Ave., kurio pagrindinis uždavinys — Cabrini-Green butų kolonijos gyventojų bylos, kur paskutiniu metu pasireiškė daugiau nužudymų ir kitų nusikaltimų.

DAUGĖJA NUSIKALTIMAI

Visose JAV-se per 1980 m. padaugėjo nusikaltimų 13%. Daugiausia nusikaltimų New Yorke, po to Los Angeles, trečioj vietoj Chicaga. Chicagoje 1980 m. buvo nužudyta 863 žmonės, apiplėšimų užregistruota 16.261%.

REKORDINĖ ŠILIMA

Chicagoje kovo 31 d. temperatūra siekė 87 laipsnius. Tai rekordinė šilima šiais metais. Tik 1978 m. kovo 31 d. Chicagos temperatūra buvo pasiekusi 83 laipsnius.

HEROINO SPEKULIANTAI

JAV apylinkės teismas kovo 31 d. Chicagoje nuteisė 9 žmones, kurie pardavinėjo heroiną ir kokoiną, turėdami apie milijoną dolerių apyvartos per metus.

MERĖ — CABRINI BUTUOSE

Chicagos merė J. Byrne, norėdama sustiprinti kovą prieš nusikaltimus Cabrini - Green miesto butų kolonijoje, pati į tą koloniją kovo 31 d. su savo vyru persikėlė gyventi neribotam laikui.

KONCERTAI BIBLIOTEKOJ

Chicagos miesto bibliotekoje — kultūros centre — 78 E. Washington St. balandžio mėnesį sekmadieniais, 3 val. p. p., bus klasinės muzikos koncertai, išskyrus Velykas. Tame kultūros centre kasdien 12:15 val. p. p. ir vakarais 5:30 val. būna kokia nors kultūrinė programa.

PIGESNIS GAZOLINAS

Susidarė didesnės gazolino atsargos Chicagos apylinkėse žmonėms daugiau taupant. Cook apskrity gazolinas pradėjo eiti pigyn.

KALĖJIME UŽ ŽMONOS MUŠIMĄ

Harvey priemiesčio saliūno savininkas Lynn Dorsey, 53 m., primušė savo žmoną, kaltindamas ją susitinkant su kitu vyru. Ji tapo nuolatine invalide. Už tai jis nubaustas kalėti 40 metų. Jis buvo apkaltintas norėjęs žmoną nužudyti.

MOTERŲ BATAI

Chicagos kojų specialistas dr. E. Gliege sako, kad aukštomis kulnimis moterų batai gali būti žalingi keliams ir nugarai, nes nelygiai paskirsto kūno svorį.

PAGERBĖ ROSTENKOWSKĮ

Chicagoje, Hilton viešbuty, kovo 31 d. buvo bankete pagerbtas demokratas kongresmanas Don Rostenkowski. Jam buvo paskirtas pirmasis Koperniko žymuo. Svečiai mokėjo po 150 dol. Pelnas skiriamas Koperniko kultūros ir civiliniam centrui Chicagoje. Tarp svečių daugiausia buvo lenkai.

PRAEITIES PUSLAPIUOSE

Balandžio 7 d.

1897 m. Turkija paskelbė karą Graikijai.

1926 m. įvyko pirmasis iš daugelio pasikėsinimų prieš Benito Mussolini gyvybę.

1953 m. Dag Hammarskjold buvo išrinktas Jungtinių Tautų generaliniu sekretoriumi.

1976 m. Kinijos ministro pirmininko pavaduotojas Deng Xiaoping buvo pašalintas. Ministru pirmininku ir komunistų partijos pirmininku paskirtas Hua Guofeng.

1980 m. JAV prez. Carteris nutraukė diplomatinius santykius su Iranu ir įvedė prekybos embargą.

LITHUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND

By

William Wolkovich-Valkavičius

The Life, Struggles and Tragic death of Rev. Joseph Zebris, 1860-1915.

Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980

Kaina su persiuntimu $6.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

DĖMESIO DRAUGO SKAITYTOJAMS!

DRAUGO leidėjai jau kuris laikas daro pagerinimus Draugo spaustuvėje.

Dabartiniu metu yra pereinama prie naujos adresavimo sistemos, kuriai yra įsigytos naujos mašinos. Pereinant iš vienos sistemos į kitą ir reikiant perspausdinti iš naujo visus adresus, yra reikalinga daugiau laiko. Todėl prenumeratos pratęsimo datos atžymėjimas šiuo perėjimo vienos sistemos į kitą metu pasirodys, kai kai bus adresuojama nauja sistema.

Mielus Draugo skaitytojus atsiprašome, kad šiuo persiorganizavimo metu nerandate prenumeratos pratęsimo atžymėjimo, bet administracijoje tai yra atžymima ir netrukus tai rasite kaip ir anksčiau prie adreso.

DRAUGO ADMINISTRACIJA